Bytyn dunja proletarlarь, ʙirləşiꞑiz!

QЬZЬL ӨZBEKISTAN

Өzbekistan Kompartijə mərkəzqomь, Şoralar Mərkəz ьçraqomь və Kəsəʙə sojuzlarь Mərkəzli Şorasьnьꞑ gəzitəsi

№ 204 (2014) | Sarşənʙə 1 sentəʙir | 1931 jьl

5 sentəʙrdə tajjarlьƣьmьznь sьnajmьz

Qьşlaq xoçalьƣьda texnikə tarƣьʙatьnь jajajlьq

Qьşlaq xoçalьƣьda texnikə propagandasь muammasь hər vaqtdaƣьdan kərə hazьr çydə keskin turadь. Bizniꞑ qьşlaq xoçalьƣьmьzda çahanşəmyl ta'rьxьь silçişlər vaqь' ʙolmaqdadьr. Bizniꞑ məmləkət şarajьtьda xoçalьq sistemi faqat alьь dərəçədə taraqqьlaşqan jirik sanaat (industrijə) və şunƣa muvafьq joqarь dərəçəgə mingən qьşlaq xoçalьq sistemi sifətidə qurula aladь. Qьşlaq xoçalьƣьda işləʙ сьqaruv kyclərinin əsiʙ taraqqьlaşuvь və unьꞑ eꞑ joqarь taraqqьjat ʙasqьсьƣa minyvi ycyn, jirik sanaatnьꞑ jardamь həm tə'siri ʙilən ʙirgə, qьşlaq xoçalьƣьnьꞑ əziniꞑ sanaatlaşuvь kəttə amьllardandьr; unьꞑ sanaatlaşuvь esə dьjqancьlьqnьꞑ maşinalaşuvь və qьşlaq xoçalьƣь xam aşьjalarьnь texnikə çihətidən işləʙ сьqarьşdan ьʙaratdьr. Qьşlaq xoçalьƣьnьꞑ sanaatlaşuvь əz taraqqьjatьda məvçyd kolxozlarnьꞑ mystəhkəmlənişigə, jəkkə kəmʙaqal, orta hal xoçalьqlarnьꞑ ymymləşkən sosializm sektorьƣa ətə ʙarьşlarьƣa jol acadь. Qьşlaq xoçalьƣьdaƣь industrijələşniꞑ ьçtьmaь - ьslahat сьlьq roli həm şundadьr.

Şyʙhə joqdьr,ki qьşlaq xoçalьƣьmьznьꞑ ʙytyn sahalarьda və unьꞑ ʙytyn iş çarajanlarьda sanaatlaş momentlarьnьꞑ kycəjyvi sosializm qurulьş jutuqlarьnьꞑ əsyvi ʙilən zorajadьr, ʙu esə keꞑ və cuqur texnikə zəryrligi məs'ələsini ortaƣa qojadь. Bizdə eꞑ jəꞑi qьşlaq xoçalьq texnikə-ʙilimləri az, kifaja qьlmajdь. Kəp kolxozlarda və sovxozlarda mykəmməl qьşlaq xoçalьq maşinalarь ʙar. Lekin ulardan fajdalanьşƣa uquv jetməjdi, jyz miꞑləʙ hektarlar, texnikəni egəlləʙ işləgəndə ʙerə ala turƣanь hasьlnьꞑ jarmьsьnь həm ʙerməjdi. **Jirik və mixanikləşkən sosializm qьşlaq xoçalьƣьnьꞑ texnikəsini egəlləʙ alьş və unь işlətiş - hazьrƣь kynniꞑ zərʙəli şьarь ʙolьʙ turьʙdьr.**

Qьşlaq xoçalьƣь ʙilimləri və texnikəsiniꞑ eꞑ jəꞑi kəşflərini ərgəniş lazьmdьr,ki ʙularsьz joqarь ynym ʙerə turƣan qьşlaq xoçalьƣь ьstьhsalatьnьꞑ jaxşьlaʙ jyzəgə сьqarьluvь mymkin eməsdir. Şunьꞑ ʙilən ʙirgə xadьmlar və mutaxassьslarnьꞑ kəpciligi əz işləriniꞑ ʙarьşь davamьda ʙu ʙilim və texnikəni egəlləʙ ʙarьşlarь lazьmdьr. Bunda **sovxoz və kolxozlarnьꞑ jyz miꞑləʙ əməlii təşkilatcьlarnьꞑ agrotexnikə savadsьzlьqlarьnь tygətiş məs'ələsi ʙirinci orunda turьşь kerək.** Ularnьꞑ çydə kəpləri agrotexnikə tədʙirləriniꞑ uluƣ fajdalarьnь faqat jyzəki rəvişdə kəriʙ qanaat hasьl qьladьrlar, lekin ularnь işniꞑ nəticələri ʙilən ʙirgə ʙaƣlaşnь, ymymləşdirişni ʙilə almajdьlar. Şunьꞑ arqasьda işniꞑ zəryrь sifəti joqalьʙ, hasьl pəsəjədi.

Qьşlaq xoçalьƣьda texnikə propagandasь işləri tezlikdə jolƣa qojьlьşь kerək. Bu iş agrotexnikə savadsьzlьƣьnь ʙitiriş və qьşlaq xoçalьƣь ʙilimləri texnikəsiniꞑ jəꞑi kəşflərini propaganda qьlьş hьsaʙьdan alьʙ ʙarьlьşь lazьm. Bu—jəꞑi sosializm dьjqancьlьƣь ycyn kyrəşdə eꞑ quvatlь qoral ʙolьş sifəti ʙilən, jaxşь mutaxassьslar, təçriʙəlilərni, ʙytyn jer ьdaralarьnьꞑ, ilmii - tekşiriş myəssəsələriniꞑ və keꞑ şora çamaatcьlьƣьnьꞑ dьqqatьnь tartьşь kerək. Texnikə propagandasь myntəzəm - kyndən-kyngə alьʙ ʙarьlьşь, sovxoz işciləri, kolxozcьlar və mutaxassьslar ammasьnь texnikə ʙilimləriniꞑ eꞑ joqarь ʙasqьсьƣa kətərişi kerək.

Jer işləri komisarligi və kolxoz ьdaralarь ʙu işdə taşaʙʙysni əz qollarьƣa alьşlarь, həm cet ellərniꞑ, həm SSSRdəgi alƣ[illegible] rajonlarnьꞑ təçriʙələrini jajьşlarь, jəꞑi sosializm dьjqancьlьƣь ycyn kyrəşyvci ʙilimdanlar ammasьnь jetişdirişləri lazьmdьr. Qьşlaq xoçalьƣьnьꞑ ʙytyn sahalarьdaƣь, ajnьqsa paxtakarlikdəgi texnikə ьnqьlaʙь, qьşlaq xoçalьƣь texnikəsini egəlləş ʙarьda aldьnƣь kapitalizm məmləkətlərini «quvьʙ jetiş və ozьʙ ketiş» məs'ələsini [illegible] keskinligi ʙilən ʙizniꞑ alurmьz. [illegible]qa qojadьr,ki ʙiz ʙunь həm ʙəçərəçəkmiz və ʙəçərə alurmьz.

Sьnav kynidə ʙarca kolxozcьlar, jəkkə kəmʙaqal və orta dьjqanlar ʙytyn kycləridən orьnlatьʙ tajdalanьşlarь kerək

Qara darja muqaʙьl plan tyzdi

Bytyn rajon jьƣьm-terim hərəkətigə keltirildi

Qara Darja rajonьda şərtnamə ʙojьnca 22670 tonna paxta tajjarlanьşь lazьm. Jaqьnda çamaa şoralarьnь keꞑ mihnətkəşlər iştiraki ʙilən plenumləri ʙolьʙ, **ʙunad 960 tonna aşьrьʙ paxta tapşьrьş muqaʙьl planь qaʙul qьlьndь.**

Bundan ьçtьmaь gyryhlər ʙojьnca: kolxozlar 16242 tonna, jəkkə xoçalьqlar ʙojьnca 4711,5 tonna, muştumzorlar 276,8 tonna, qьşlaq xoçalьq kalonijasь 1940,2 tonna cegərə taƣ rajonlarь 199,3 tonna tapşьrьşlarь lazьmdьr.

Rajonda paxta jьƣьş kəmpənijəsi aldьdan tajjargərlik işlərigə ʙaƣьşlaʙ 20 tə çamaa şorasьnь plenumləri həm rajon ьçraqomьnь jəlpi plenumi və rajon kolxozsojuzьnь slotь ətkəzildi.

Rajonda 200 kişilik ʙrigadalarь paxta kəmpənijəsigə tajjarlaş ycyn ʙittə qьsqa myddətlik qurs acьʙ, ʙu qursƣa 40 pros. xatьn-qьzlar qaʙul qьlьndь. Qursnьꞑ asasь programmasь kolxozlarda mihnətni təşkil qьlьş ajnьqsa xatьn-qьzlar və jaş espirinlərni mihnətidən fajdalanьş, kolxozlarda daramadnь taqsьm qьlьş qaьdalarь və şunƣa uxşaş myhim məsələlər ətilədi.

Qьşlaq şoralarь xuzurьda 5 kişilik kəmisijələr təşkil qьlьndь. Hər ʙir 10 rozqarƣa ʙittədən məs'yl ʙrigadalar ʙilgiləndi. Bular paxtanь vaqtьda tapşьrьş ycyn hərəkət qьlacaqlar. Bundan taşqarь rajon partkom ʙjuro a'zalarьdan 20 kişini 20 dəhəgə məs'yl vəkil qьlьʙ tə'jinləndi.

Rajon xatьn-qьzlar sektorь rajon vəkilələridən 25 nəfərini qьşlaqlarƣa сьqardь. Bular qьşlaqlarda keꞑ taşvьqat işlərini jyrgiziʙ xatьn-qьzlardan terimci ərtelləri tyzə jatьrlar.

Paxta jьƣnaş çəʙhəsidə zəryr ʙolƣan tədʙirlərdən jol kəpryk naqlьjat işləridən toƣrь fajdalanьş və ularƣa jetərlik rəvişdə tajjarlьq işlərini ʙirinci sentəʙirdən keciktirməslik şərti ʙilən rajon ьçraqomь əz gərdənigə aldь.

Bu jьl paxtakarlarnь sanaat mallarь ʙilən tə'minləş 70 prosent Өzʙekʙirləşyv hьsaʙьdan və 30 prosent Өzʙektorg hьsaʙьdan ʙolьʙ, 2 million 400 miꞑ somlьq sanaat malь rajonƣa kirgizilişi lazьm ʙolsa həm, həligəcə hec qandaj mallar keltirilməgən. Tezdən ʙu kəmciliklərni aldьnь alьnmasa ʙultьrƣь qopal xatalar jənə təkrarlanacaq.

Həviʙə Nasьr qьzь.

Jьƣьm-terimgə fajjarlьq ogronomnьꞑ qojьn dəftəridə

«QЬZЬL ӨZBEKISTAN» BRIGADASЬ MƏSƏLƏNI RAJKOM ALDЬƢA QOJЬB BURЬLЬŞ JASADЬ

(Өz. ʙrigadamьzdan).

Denav rajonь ʙu jьl suvlьq jerdən 23723 hektarƣa paxta ekkən. Şundan kolxozlar 23149 jəkkə xoçalьqlar 413-5, muştumzorlar 161-65 hektarƣa paxta sepkənlər. Şu ʙilən ʙirgə 1092 hektar paxta həm ekilgəndir.

Lekin Devan təşkilatlarьda hazьrƣaca, hər ʙir hektardan necə putdan alьş haqьda qat'ь plan joq. Baharь paxtanьꞑ hektarьdan 30 pud paxta alьş lazьm ʙolƣanь halda. Agranom «ʙiz 10 puddan ʙir pudƣaca paxta alamьz» deʙ vəjerləʙdi. Asasь qьlьʙ «ʙaharь paxta jaxşь ʙolmajdь» degən oꞑlьq səzini kərsətdi.

Rajon agranomь rajon ʙojьnca hektardan 42 puddan paxta alamьz desə, MTS ьdarasь 46 pud dədi. Rajon paxtasojuzь 48 və rajon kolxozsojuzь 35 puddan alamьz deʙ ʙaqraşadьlar. Plan hər ʙir təşkilatda hər xьl əzlərigə tyzyʙ əzʙaşьmca iş alьʙ ʙaradьlar. Rajon partkomь həm ʙu ʙərsəniꞑ aldьnь alьşda qьmьrlaqanь joq.

«Qьzьl Өzʙekistan» ʙrigadasь ʙarqandan soꞑ ʙu məsələgə ajrьm qaradь. Rajkompartijə məs'yl katiʙi ortaq Xajьtof aldьƣa məsələ qojьldь. 24 cni avgustda keꞑəjtirilgən stalʙenvar caqьrьldь. Bunda MTS həm ajrьm təşkilatlarnьꞑ hьsaʙatlarь tьꞑlandь. Həmmələrniꞑ jьƣьm-terimgə tajjarlьqlarь ʙoş tapьldь. Bu çajda komisijələr təşkil qьlьndь. Bytyn təşkilatlarƣa ʙirinci sentəʙirgəcə tajarlьqnь kycəjtirişni və 5 nci sentəʙirdə şu haqda jəkyn jasaʙ rajon partkomьƣa hьsaʙat tapşьrьşnь ʙjuro lazьm tapdь.

«Qьzьl Өzʙekistan» gəzetəsiniꞑ ʙirləşkən zərʙdar ʙrigadasь ʙundan taşqarь komsomol qomьtasьƣa əməlii jardam qьldь. Ycəstkələrgə kişilər сьqarьş, komsomollarnь 100 prosent paxta işlərigə qatnaştьrьşnь jolƣa saldь. «Xazarʙaq» sovxozьƣa ʙarьʙ, «əzicə aqьʙ» kelərgə qarşь turьʙ, jol kərsətdi. Xususan sovxozdaƣь jaşьrьnьʙ jatqan kəttə-kəttə oprьlьşlarnь acьşƣa gəzetə ʙrigadasь muvaffaq ʙoldь. Məsələn, 2 nci xutordaƣь jerlərniꞑ 80 prosentini həjdəlməsdən cigit ekilgənini, nəticədə сьqmaj qalƣanь, ʙarlarь quruʙ jatqanьnь acьʙ saldь. Bu сьnajat rajon tergəvcisigə tapşьrьldь.

Rajon təşkilatlarь paxta jьƣьm-terim işlərigə tajjarьq kərişdə alda ʙolƣanьdan, terimci kyclər sanьnь ʙilməjdi. Bu haqda hec qandaj plan ʙolmaqan, laqat agranomnьꞑ qojьn dəftəridə «sentəʙirdə 10, əktəʙirdə 50, nojaʙirdə 35, dekəʙirdə 5 prosent paxtanь jьƣьʙ alamьz» degən nərsə jazьlƣan xalas.

Brigada paxta jьƣьm-terimigə tajjarlьqda əncə ʙurulьş jasadь.

Hətəm Ikram.
Ş. Qaraʙajьf.

Paxta sojuz kadrsьz

Mьtan rajonьda ekilgən 14490 hektar paxtadan 174113 kilogram paxta jьƣьş məlçəllənədi. Braq, jьƣьm-terimgə tajjarlьq ʙoş. Rajon koperatif sojuzь adamsьz oltьradь.

Jol kəpryklərni tyzətişkə kirişilgən eməs. Xatьn-qьzlarnь jьƣьm-terim tevərəgigə ujuştьrьş qanaatantьrmajdь.

Tursun.

Almas təşkilatlarь syr'ətni aldьrьʙ qojdьlar

Cyst-Pap rajonьnьꞑ Almas ycəstkəsidəgi təşkilatlar jьƣьm-tarimgə tajjarlьqnь kaʙenitdə turьʙ ətkəzməkci ʙoladьrlar. Almas xarьd pynkitigə 20 caqьrьm uzaqlьqdan keliʙ toplana turƣan paxta jollarь şu vaqtƣaca tyzətilməgən.

Almasda jəꞑi salьna turƣan paxta sarajь 25 nci avgustƣaca tajjar ʙolьşь lazьm ʙolsa həm, hazьrƣaca 50 prosenti həm ʙitkən eməs. Bu ycəstkədəgi işləʙ сьqarьş şirkəti və paxta pynitidəgi xadьmlar ortasьda tajjarlьq toƣrьsьda hec qandaj gəp joq.

Ycəstkədə ʙolƣan jьƣьm-terim kycləri şu vaqtƣaca hьsaʙƣa alьnmaƣan. Bu məs'ələ atrafьƣa xatьn-qьz və jaş əspirinlərni tarlьş hec kimniꞑ esigə həm kelgəni joq.

Komsomol.

Birinci paxtanьꞑ qaʙul qьlьnьşь (Marƣьlan)

„Kalinin„ kolxozь jəkkə ʙahalaʙ işləşkə kəcdi

Samarqand rajonьnьꞑ Gədəj Qucь dəhəsidəgi «Kalinin» kolxozь maj ajьdan ʙerli jəkkə ʙahalaʙ işləş usulьnь əməlgə aşьrьʙ kelə jatьr. Bu ysyl jaxşь nəticələr ʙerdi. Başda ʙə'zi ʙir dəngəsə və jalqavlar ʙu ysylgə qarşь сьqdьlar. Lekin kolxozcьlar jəkkə ʙahalaʙ işləşniꞑ fajdalь ʙolƣanьnь tyşyniʙ, dəngəsələrgə qattьq zərʙə ʙerdilər.

«Kalinin» kolxozьnьꞑ 115 tanaʙ paxtasь ʙar. Hasьlnь aşьryv maqsadь ʙilən, kolxozlar əz paxtalarьnь 4 mərtəʙə capdьlar. Paxtalar əz vaqtida suƣarьldь.

Bundan taşqarь, kolxoznьꞑ 30 tanaʙ ʙaƣь ʙar. Şundan 150 kilogram alvalu ornьƣa 1520 kilogram alvalu tapşьrьldь. Kalifornijə ysyli ʙilən 200 kilogram əryk qurutьldь. Bu işlər ycyn kolxoz 500 kilogram un mykafat aldь.

Kolxoznьꞑ a'zalarь 5 ʙrigədəgə ʙəliniʙ işləjdilər. Bularnьꞑ 2 təsi xatьn-qьzlar ʙrigədəsi, kolxoz a'zalarьdan Karamət Rəsyl qьzь pillə kəmpənijəsini jaxşь ətkəzgəni ycyn mukafat aldь. Brigədə ʙaşlьqlarьdan Ymyr Mavlanьf ʙilən Bərat Çərəjif ʙaşqalarƣa nəmynə ʙolarlьq iş kərsətə jatьrlar.

Kolxozcьlarnьꞑ qolьƣa mihnət dəftərcələri ʙerilgən, hьsaʙ dəftərləri kolxozsojuzdan keciʙ alьnƣandan, endi ʙerilədi. Kolxozcьlarnьꞑ mihnət kynləri hər 8 kyndə ʙir mərtəʙə hьsaʙlanьʙ, mihnət dəftərcəsigə jazьlьʙ turadь. Hьsaʙat işləri hazьrƣaca mərkə ysyli ʙilən ʙara jatьr.

Kolxozcьlarnьꞑ işləgən işləri tekşirilməsdən turьʙ, qaʙul qьlьʙ alьnmajdь. Işniꞑ san çihəti ʙilən ʙirlikdə, sifət çihətigə həm qattьq dьqqat qьlьnadь. Jaman işləngən işlər ikkinci mərtəʙə qajtadan işlətilədi. Məvlənof ʙilən Bərat Çərəjf ʙaşcasьda 40 tə ʙala ʙar. Çaj joqlьƣьdan jənə 10 ƣa jaqьn ʙala ʙaqcaƣa kirə almaj turadь. Caqalaqlar ycyn jəslə joq.

Kolxoz 160 xoçalьq və 260 a'zanь ʙirləşdirədi.

Jaqьnda ʙolьʙ ətkən rajon ʙrigədirlər slotьda «Kamenski» kolxozь «Kalinin» kolxozьnь paxta hasьlьnь jaxşь sərənçamlaʙ alьş toƣrьsьda ьçtьmaь musaʙaqaƣa caqьrƣan edi. «Kalinin» kolxozь ʙu caqrьqnь qaʙul qьldь. Hazьrda musaʙaqa şərtnamasь tyzyş və unь ʙəçəriş toƣrьsьda qьzƣьn tajjargərlik kerilə jatьr.

Eş ʙaj.

---

kəttə hyççətkə

BYKYN QOL QOJAMЬZ

„Qьzьl Өzʙekistan" 31 avgustda caqqan sanьda Tyrkmənistan və Өzʙekistan çymhyrijətləri arasьda xatьnlarnь sosializm qurulьşьƣa tartьş və ular arasьda ammavьь işlərni kycəjtiriş jyzəsidən tyzilə turƣan ьçtimaьь musaʙaqa şərtnamasьƣa paxta jьƣьm-terim vaqtьda qьlьnьşь lazьm ʙolƣan ʙə'zi asasьь maddalarnь taqdьm etkən edi. Bukyn şularƣa qoşumca olaraq qujьdaƣьlarnь ortaƣa taşlajmьz:

Sanaat karxanalarьda işci xatьnlarnьꞑ sanьnь artdьramьz: ipək sanaatьda 31-nci jьl axьrьƣaca 80 prosnet, 31-nci jьlnьꞑ axьrьda 90 prosen; toqumacьlьq sanaatьda 80-85; tikyvcilik sanaatьda 70, paxta sanaatьda 31-nci jьl axьrьƣaca 20, 32-nci jьlda 25 prosent; tə'minat komisarliginiꞑ karxanalarьda 40-45 prosent.—Toqumacьlьq faʙrik - zavod şagirdligi məktəʙlərini 90 prosent, pilləkəşlik məktəʙlərini 90, paxta sanaatь məktəʙlərini 45 prosent jerli xalq qьzlarь ʙilən toldьramьz.—Kolxozcь, ʙatrak və kəmʙaqal xatьnlardan 1190 nəfər rulivek və 64 ʙrigadir tajjarlajmьz. Matlubat koperatsijəsidə işləv ycyn eꞑ azьda 5 min mihnətkəş xatьnlar сьqarьlaçaq.—32-nci oquv jьlьda orta və joqarь məktəʙlərgə orta hьsaʙda 40 prosent xatьn - qьzlar alьnaçaq; 31-nci jьl kyzidə YMIT məktəʙlərigə şəhərlərdə 8 - 16 jaş arasьdaƣь və jappasьƣa kolxozlaşƣan rajonlarda 8 - 10 jaşdaƣь qьzlar 100 prosent tartьlaçaq.—32-nci jьl kyzidə ʙytyn çymhyrijətdəgi 8-16 jaş arasьdaƣь qьzlar məktəʙ icigə alьnaçaq.—31 - 32-nci jьlda 500 min xatьnlarnьꞑ savadь сьqarьlaçaq.—Өzʙekistandaƣь 3 - 7 jaş arasьdaƣь ʙolƣan ʙalalardan 461.500 təsi (ʙarca ʙalalarnьꞑ 83 prosenti) ʙalalar ʙaqcalarь, majdanlarь, yjləri və ʙaşqalar icigə alьnaçaq.

Taşkənt partijə rajkomlarь direktifni əz vaqtьda ʙəçərmədilər

Xatьn—qьzlar azadlьƣь və ular arasьda ammavьь işlərni keꞑəjtiriş jolьda Өzʙekistan ʙilən Tyrkmənistan ortasьda ʙolƣan sosializm musaʙaqasьnьꞑ keꞑ işci və mihnətkəşlər ammasь ortasьda muzakərə qьlьnьşь toƣrьsьda 29-nci avgustda Өzkompartijə mərkəzqomь tamanьdan qat'ь direktif ʙerilgən edi.

Sosializm musaʙaqasьnьꞑ rajonnьꞑ sьjasьь karxanalarьda partijə aktifləri ʙilən işləʙ сьqьş vəzifəsi partijə rajkomlarьƣa tapşьrьldь. Bu direktif ʙirinci sentəʙirdə tamam işləniʙ сьqƣan ʙolьşь kerək edi. Bu işdə nəmynə ʙolaturƣan Taşkent rajkomlarьda syr'ətniꞑ ʙoşlьƣь ʙilindi.

Өktəʙir rajkomьda həligəcə ʙu iş asasь karxanalarda işlənməgən. Faqat ʙirinci sentəʙirgə kustovoj məçlislər caqьrьlƣan.

Stalin rajkomьnьꞑ kultprof və təşkilat ʙəlymidə hec kim ʙolmaƣanьdan (1-nci sentəʙir saat 12də) ʙu haqda qьlьnƣan iş toƣrьsьda çavaʙ ala almadьq. Stalin rajkomьnьꞑ ymymii ʙəlymi ʙu haqda hec nərsə ʙilməjmən, deʙ çavaʙ ʙerədi.

Lenin rajkomьnьꞑ əjtişi ʙojьnca 31-nci avgustda «Qьzьl Tan», «Qьzьl Şarq», «1-nci Maj» masteriskojlarь, temir jol işciləri və ʙaşqalarda işləngən ʙolsa kerək... Lekin, qandaj işləndi, nəticəsi qandaj, mə'lym eməs.

Proletar rajkomьnьꞑ sekretəri ʙu haqda hec nərsə ʙilməjdi. Ammavьь sektornьꞑ əjtişi ʙojьnca həli işləməgən. 4-nci sentəʙirgə qadar işləʙ tamam qьlьnar emiş...

Demək partijə, direktifi əz vaqtьda ʙəçərilməgən. Bu toƣrьda syr'ət joq.

Partijə rajkomlarь ʙundaj kəttə sьjasьь və xoçalьq işiniꞑ ʙaşьda turuşlarь və kejində qalmaslьqlarь kerək

2-nci sentəʙir kecqurun saat 7də «Həmzə» teatrь ʙьnasьda (Hədrə, ʙirinci tramvaj) Işci xatьn—qьzlar kolxozcь, ʙətrək, kəmʙaqal, orta hal xatьn—qьzlar arasьda ammavьь işlərni keꞑ jolƣa qojьş, ularnь sosializm qurulьş işlərigə, paxta mustaqьllьƣь ycyn kyrəşgə tartьş ʙojьnca Tyrkmənistan ʙilən tyzylgən sosializm musaʙaqa şərtnamasьƣa qol qojьş ycyn təntənəli jьƣьlьş сьqarьladь.

Jьƣьlьşƣa: ʙytyn şora, kəsəʙə sojuzlarь, xoçalьq, kooperətif təşkilatlarьnьꞑ vəkilləri, işci və zarʙdar işci xatьn—qьzlar, şora a'zalarь və Taşkent şəhəridəgi partijə həm kəsəʙə əktifləri сьqьrьladь.

Өzkompartijə mərkəzqomьnьꞑ ammavьь taşvьqat ʙəlimi.

PAXTAƢA KƏTTƏ JOL!

Paxta kelə ʙaşlasa həm, qurama punkiti na tajjar

Paxtanьꞑ narxь mə'lym eməs

XANABAD (əz muxʙьr) Qurama rajonьda kəp kolxozlar paxta terişkə tysdilər, ʙaharьkar paxtalarnь ammavьь terlş ʙaşlandь.

30 nci avgustdan ʙaşlaʙ punktlərigə paxta kelə ʙaşladь. Braq, xərid punktləri jəꞑi paxtaƣa qojьlƣan narxdan xaʙarsьzlar Qaʙulcь və qaplar tajjar eməs.

Paxta planьnь vaqtьda həm plandan aşьrьʙ ʙəçərəmiz

19 Min sentner ornьƣa 27 min sentner ƣalla ʙerəmiz

Qurama rajon kolxozcьlar slotь Bauman, Ikramof, Axunʙaʙajьf və Fajzulla Xoça ьfƣa ʙergən telegramda qujьdaƣьlarnь əjtədi:

Partijəniꞑ toƣrь rəhʙərligi sajasьda, kəttə jutuqlarƣa egə ʙoldьq Kəkləm və capьq kəmpənijələrini jutuqlar ʙilən ətkəzildi. Slot 19 min sentner ƣalla tajjarlaş planьnь 27 miꞑ sentner qьlьʙ, 3 nci sentəʙirgəcə ʙ[illegible] səz ʙerədi.

Ş[illegible] slot paxta tajjarlaş planьnь vaqtьda həm aşьrьʙ ʙəçəriş və kolxozlarnь təşkilij xoçalьq çihətidən jənə həm mystəhkamləşkə va'də qьladь.

Slot hej'əti.

Hasьl dəstəgi

KӨK TURPAQDAN FAJDALANAJЬQ

Paxta hasьlьnь aşьrьş ycyn kəttə mymkinlik

Qoqan kolxozcьlar jiƣьnь tamanidan Şor Suv kanьdaƣь kək turpaqnь tekşiriş ycyn сьqarьlƣan komisijə kək turpaqnьꞑ 3 hьl nəmynəsini alьʙ keliʙ Taşkentdəgi fənni tekşiriş ьdaralarьƣa tapşьrdь.

Kək jaki şor turpaq atalƣan ʙu turpaq sarьq kək həm qьzьl rəhlərdə ʙolьʙ, Şor Suvdaƣь gəgyrt kanьnьꞑ teppəsidədir. Şor turpaq 18 tə taƣ ʙolьʙ təgi gəgyrt həm gylytə ʙolьʙ, janьdan qara jaƣ (neft) сьqadьr.

Qudaş rajonьnьꞑ dьjqanlarь və Qoqan rajonьda ʙirinci ʙolьʙ „Ortaq kolxozь ʙu turpaqnь gəꞑ ornьda işlətiʙ kelməkdələr. 50 ərəvə gəꞑgə 20—30 ərəvə kək turpaq ərələşdiriʙ, jerlərigə salƣan qьşlaqlar paxta planlarьnь hər jьlь 150 prosentgəcə ʙəçəriʙ kelməkdədirlər.

Kək turpaq paxta hasьlьnь aşьrьş ycyn kəttə imkən ʙolsa həm, turpaqnь ərgəniş (pocvovedenije institutь və fənnii təkşiriş myəssəsələri ʙu turpaqnь təhlil qьlьʙ ʙir fikirgə kelgən eməslər. Şu ʙu jyl Koxzsentr tamanьdan jiʙarilgan ortaq Kalandarьf ʙu turpaqnьꞑ nəmynəsini Taşkentgə alьʙ keldi.

Hazьrƣь vəzifə ʙu turpaqnь tezlikdə ərgəni[illegible] paxta e[illegible]lərigə sal[illegible] ycyn qa'[illegible] ca[illegible] alar kərişdir. Şor Suv kanьƣa ʙarƣan komisijə Qoqan şəhər Şorasьnьꞑ rəjis muavьnь Mənʙajьf Өzkolxozsentr rəhʙəri Kalandarьf agranomlardan Novikof Sigilʙaum, Diperof və gezitə vəkili Ordinskii ortaqlar ʙolьʙ, **ʙu turpaqnь tezlikdə tekşiriliʙ, paxta hasьlьnь kətəriş ycyn işlətişni taləʙ qьladьlar.**

„Qьzьl Өzʙekistan" ʙaşqarmasь həm komisijəniꞑ fikrini quvatlajdь.

Qьzьl karvan keldi

BEŞ ARЬQ. Rajonda ʙirinci ʙolaraq qьzьl karvan ʙilən „proletariat" kolxozь 1053 kilgram paxta tapşьrdь.

A. Ьshaqçanf.

BILDIRIŞ

1931-nci jьl 2-nci sentəʙirdə kecqurun saat 7 də Lenin rajon partijə qomьtasьnьꞑ məçlis zalьda Lenin rajonьdaƣь şeflьq şoralarьnьꞑ keꞑ plenumь caqьrьlьʙ, plenumƣa qujьdaƣь ortaqlar təklif etilədi. Plenum a'zalarь, şef jəcejkələrinin sərkatiʙləri, mestkom rəisləri, komsomol həm kəsəʙə sojuz aktifləri. Joqarьda kərsətilgən ortaqlarnьꞑ kelişləri məçʙyri.

Lenin rajon şef şorasьnьꞑ
məs'yl sərkatiʙi:
(Marinin)

Promkolxoz tyziʙ işkə ʙaşladьq

Saʙьq Qaşqa Dərja əkrygi Bihʙydi rajonьda 1929-nci jьl cərm işləʙ сьqarьş «qьzьl tьrnaq» ərtili məjdə hynərmənd kəmʙaqallardan təşkil ʙolƣan edi. Təşkil ʙolƣan kyndən jaxşь cərm işləʙ keldi həm işləş ycyn teri jetişiʙ iş toxtalmasdan jyriʙ keldi.

Kejingi ajlarda teri azajuv arqasьda hynərməndlərgə 2 ajca işsiz jyrərgə toƣrь keldi. Bu işsizlikni ʙitirişkə jollar aqtarьşƣa həm terilərni tapьʙ alьşƣa, sanaatnь toxtavsьz jyrgyzyvni nəzərdə tutьʙ jengil jol tapьʙ alьş ycyn ʙatьr ʙiləklərni tьndьrmasdan, kəkrəgimizdə aqƣan, acьq terlərni keʙtirməsdən əzimizgə jəꞑi jollarnь tapьʙ aldьq.

U ʙolsa sanaatnь qьşlaq xoçalьƣьƣa jaqьnlaş maqsadьda prom-kolxoz tyzişdir. Cərm işləş «Qьzьl tьrnaq» ərtilini qьşlaq xoçalьq sanaat kolxozь promkolxozƣa əjləntiriʙ «sosializm» ismini ʙerdik.

1931-nci jьl jazƣь kəkləm mə'rəkəsi vaqtьda «Qьzьl tьrnaq» cərm işləş hynərməndlər ərtilləriniꞑ fa'allarьdan ьdara rəisi həm rajon hynərməndlər sojuzь ьdara a'zasь Hamьd atanьꞑ toxtavsьz hərəkəti ʙilən kəkləm ekin mə'rəkəsiniꞑ qujrьƣьdan uşlaʙ, sanaat qurallarьnь dəm alьş jurtьƣa qojьʙ, qьşlaq xoçalьq qurallarьnь ʙatьr ʙiləklərgə alьʙ, kəkləm ekin mə'rəkəsiniꞑ ketigə tyşdik.

Nəticədə 20 həktar ʙoƣdaj, 10 hektar ərpə ekiʙ, paxta planьnь 109 prosent ʙəçərdik jə'ni, 21 hektar ornьƣa 23 hektar paxta ekildi.

4 qutь qurt tutьʙ hasьlnь 100 prosent hykymətkə eltiʙ tapşьrdьq. Təşkil ʙolƣan vaqtda iş hajvanlarьdan 2 at, 2 həkyz ʙolƣan ʙolsa, ʙu kyngi kyndə 8 tə at 4tə həkyş həm dьjqancьlьq asʙaʙlarьdan kolxoznьꞑ hazьrƣь xoçalьq işlərigə jetərlik taʙьʙ alьndь.

Aqtoƣanof.

Cьrcьq qurulьşь tezlətilsin

BU QURULЬŞNЬ ZƏRBƏLI QURULЬŞLAR QATARЬƢA KIRGIZIŞ LAZЬM

Məskəv, 31. Hykymətnin ʙu jьl Orta Asьjada mineral oƣutlar zavodьnь və Cьrcьqda hidrostənsəni ʙьna qьla ʙaşlaş toƣrьsьda qarar cьqarƣan ʙolьşƣa qaramaj, xalq xoçalьq alьь şorsь şu qurulьşnь şu jьlƣь kontrol raqamlarьƣa kirgizmədi. Şu vaqtƣaca Vseximprom hatta şu zavodnь lajьhalaş və sanaat tapşьrьƣьnь həm tasdьqlaƣan eməs. SSSR gosplanь şu məs'ələni həl qьlьşnьŋ cozulьşьnь toxtatьş ycyn SSSR xalq komi- qurulьşьnь tezlətiş ycyn aşьƣьc caralar kөrilişini tələʙ qьladь. Gosplan xalq komisarlar şorasьdan, texnikə lajьhasьnь tyziʙ ʙitiriş qat'ь myddətini 1932-nci jьl ʙirinci janvarьƣa tə'jinləş, zavodnьŋ eŋ kəm işləʙ cьƣarьş mьqdarьnь 60 miŋ tonna ʙelgiləşni ьtьmas qьldь. SSSR gosplanьnь, SSSR xalq xoçalьq alьь şorasь şu qurulьşnь zərʙəli qurulьşlar qatarьƣa kirgizişni zəryr deʙ tapadь. Bunьŋ ycyn xalq xoçalьq alьь şorasьƣa, 1932-nci jьlƣь kontrol raqamlarьda, Cьrcьq qurulьşь ycyn zəryr maʙlaƣlarnь ʙelgiləş və ʙu qurulьşnьŋ 1934-nci jьl axьrьda ʙitişini sarlar şorasьƣa doklad xatь kirgizdi. Şu xatda gosplan, Cьrcьq məlçəlləş təklif qьlьnadь.

Or. Litvinof Çənvədə

ÇƏNVƏ, 31. Litvinof Çənvəgə keldi.

ÇƏNVƏ,31. Tyrkijə taşqь işlər vaziri Tavfьq Ryşdiʙek, Tyrkijənin Məskəvdəgi elcisi Xysəjin Raƣьʙʙek ʙilən ʙirgə, 30-nci avgustda or. Litvinof qaşьƣa kiriʙ, ikki saat səhʙət qьldь.

ukrainada şalьkarlik

NIKOPOL, 31. Ukrainada dəstləʙ şalь ekiş çydə jaxşь nətiçə ʙerdi. Bundaƣь şalьnьŋ hasьlь Asьjadaƣь orta hasьldan kəm eməs. Bir hektar 32,8 sentner ʙerədi Şalьkar majdanьnьŋ mьqdarь endigi jьlь artdьrьaldь.

Millii çymhyrijətlərdəgi sanaatnьŋ rьvaçlanьşь

Məskəv, 29. SSSR mərkəzii ьçraqomь qaşьdaƣь millətlər şorasьnьŋ prezidijumь millii çymhyrijətlər və vьlajatlardaƣь sanaatnьŋ rьvaçlanьşь və ulardaƣь məhəllii proletariatnьŋ өsişi toƣrьsьda SSSR xalq xoçalьq alьь şorasьnьŋ və RSFSR xalq xoçalьq alьь şorasьnьŋ dokladlarьnь eşitdi. Prezidijumnьŋ tə'kidləşicə, sanaatnь rьvaçlantьrьş ʙeş jьllьq planь 1932 nci jьlnьŋ janvar ajьƣa ʙarьʙ Belorusijədə 70,44 prosent, Tyrkmənistanda 60 prosent, **Өzʙekistanda 64,3 prosent** və Taçikistanda 109,2 prosent ʙəçəriləçək.

Prezidijum xalq xoçalьq alьь şorasьnьŋ, ʙirinci gəldə millii çymhyrijətlərdəgi mə'dən qazьş və mə'dən işləş, kemija və ʙaşqa xьl sanaatnь rьvaçlantьrьş ycyn kəttə maʙlaƣlar salьşƣa qaratьlƣan sьjasatьnь toƣrь deʙ tapdь.

Qarar, millii çymhyrijətlər və vьlajatlardaƣь təʙ'ii ʙajlьƣlarnь tapьş jolьdaƣь işnin jetərlik eməsligini kөrsətədi. Bularda alaƣa jollarь quruş syr'əti jetərlik eməs. Prezidijum өzinin qararьda, milli çymhyrijətlərdəgi sanaat ycyn kadrlar tajjarlaş və ulardaƣь kustar sanaatьnь rьvaçlandьrьş məs'ələsigə ajrьm dьqqat qьldь.

17 nci ʙəjnəlxalq jaşlar kynigə tajjargərlik

Silos ʙasьş ʙojьnca ʙytyn ьttьfaq şənʙəligi

Germanijədə ʙəjnəlxalq jaşlar kyninin namajьşlarь manь' qьlьndь

MƏSKƏV, 29. SSSR jer işləri komisarligi və kolxozsentri, carvarcь və dьjqancьlьq sovxozlarь, MTS lər və ʙatraklər kəsəʙə sojuzlarьnьŋ mərkəzqomь, 17 nci jaşlar ʙəjnəlxalq kyni ismidə ʙytyn ьttьfaq şənʙəligini өtkəziş toƣrьsьda Lenin komsomolь mərkəzqomьnьŋ qararьnь ma'qullaş ʙilən ʙirgəʙarca kəsəʙə təşkilatlarьƣa tezlik ʙilən şu şənʙəlikkə qoşьlьşnь və silosləş ʙojьnca ʙəjnəlxalq jaşlar kyni şənʙəligini өtkəzişni ujuşturьşda komsomolƣa əməlii jardam ʙerişni təklif qьladьlar.

BERLIN, 29, Germanijəd ʙəjnəlxalq jaşlar kynigə tajjargərlik, komsomol işini kycəjtiariş, sosial-demokrat jaşlar sojuzьnь tygətiş ʙelgisi astьda ʙara jatьr. Soŋƣь kynlərdə Berlinnin şarƣь-şьmalьь rajonьdrƣьna komsomolƣa 150 işci kirdi.

BERLIN, 29. Svikau şəhəridəgi polisə ʙaşlьƣь, keləçək ʙəjnəlxalq jaşlar kyni munasaʙatь ʙilen caƣьrьlƣan jьƣьlьşlarnь manь' qьldь.

Bəjnəlxalq jaşlar kyninin namajьşlarь Frejʙurgda, Drezdendə, Altonda, Geitingendə manь' qьlьndь.

OR. JEVDOKINOP—BIRLƏŞKƏN DƏVLƏT SЬJASЬ ЬDARANЬŊ ORTA ASЬJADAƢЬ TOLA HUQUQLЬ VƏKILI

Or. Jevdokinof jaşlьq vaqtьdan ьnqьlaʙь hərəkətkə iştirak qьlƣan, padşah hykyməti tamanьdan kөp ta'qьʙ etilgən, Өktəʙir ьnqьlaʙьdan kejin SSSR nin tyrli jerləridə rəhʙərlik işləridə ʙolƣandьr. Or. Jevdokinof əksil ьnqьlaʙcьlar və ʙanditlar ʙilən qahramanlarca kyrəşkəni ycyn kөp ьnqьlaʙь hədijələr alƣan, şu çymlədən tөrt Qьzьl Bajraq nьşanь, faxrь cekistlik gramotarь və ʙaşqalar ʙilən mykafatlanƣandьr.

Makdunald parlament mandatьdan məhrym qьlьndь

London, 30. ymymi palatьsьƣa Sigem isimli okrugьdən vəkil ʙolьʙ kirgən Makdunald Sigemdəgi lejʙorist təşkilatьƣa xat jazьʙ: təşkilatьnьŋ mənin parlament mandatьmnь toƣrьsьdaƣь qararьnь qaʙul qьlьşƣa tajjarmən dejdi. Lejʙorist partijəsinin Sigem təşkilatь Makdunaldƣa, өzinin parlament a'zalьƣь huquƣьdan vaz kecişni təklif qьldь

Qьzьlar Daeƣa hyçym qьla jatьrlar

Nankin qoşunьnьŋ ruhь ʙələnd eməs

Şanxaj,30 Xankavdan alьnƣan xaʙarƣa qaraƣanda, Şişoj rajonьda (Xyʙəj) Cin Dijao Foaŋ qomandasь astьdaƣь hykymət qoşunьdan 29 miŋ gə jaqьn soldat ьsjan kөtərdi. Qozƣalaŋ kөtərgən soldatlar kəttə sanaat mərkəzi ʙolƣan Daeƣa hyçym qьlmaqcь ʙoladьlar. Şu ʙilən ʙir vaqьtda çənyʙdən Kon Xelen qomandasь astьda 30 kişili kommunist ətrədləri həm Daeƣa ʙastьrьʙ kelə jatьrlar. Daedaƣь hykymət əskərlərnin ruhь pəst. Garnizondan qacuvcьlar kөpəjməkdə Daeƣa 48—nci Nankin divizijəsi və ʙir uruş keməsi juʙarьldь.

Kişilər syjəkkə ajləndi

Hьndьstan dьjqanlarь ortasьda adatdan *taşqarь aclьq*

London, 30. Gəzetələr, Hindistan dьjqanlarь ortasьda aclьqdan өlyvcilər və өz—өzini өldiryvcilərnin çydə kөpəjiʙ ketini jazadьlar. Kongresnin Kalkuttada cьqa turƣan gəzetə „Liʙertii„ Bənqalə vьlajatьdan ʙildirədi: kişilər dajьmь aclьqdan syjək ʙolьʙ qaldьlar.

Dьjqanlar daraxt ʙərgi ʙilən avqatlanƣanь səʙəʙli, hər kyni çydə kөp kişilər өliʙ turadь. Dьjqanlar 7—8 ajdan ʙujan aclьq ʙilən kyrəşə jatьrlar. Lekin aclьq ʙilən qacanƣaca kyrəşyv mymkin? Bundaj mənzərələr faqat Bənqalədə — ginə eməs, ʙəlki ʙaşqa ʙir qatar vьlajatlarda həm ʙar. Ьqtьsadьj tənlik Hindistan qьşlaq xoçalьƣьnь qat'ьjan ʙuzьʙ, çydə kөp dьjqanlarnьŋ qьrьlьʙ ʙitişigə səʙəʙ ʙoldь

XЬTAJDA 21 KOMMUNIST ATЬLDЬ

ŞANXAJ, 30. Gəzetələrnin ʙildirişicə, Szinanda (Şandun vьlajatь) hərʙii sodnьŋ qararь ʙilən 21 kommunist atьʙ өldirildi. Bular atьlьş aldьdan; «jaşasьn kommunist partijəsi»! deʙ qьcqьrdьlar.

Ƣalla tajjarlaşdaƣь opurьlьşlarnь tygətiş onkynligi

Samarqand təçriʙələri ʙaşqa rajonlarda həm işkə salьnsьn

SAMARQAND RAJONЬ ƢALLA TAJJARLAŞ TOƢRЬSЬDAƢЬ MUQABЬL PLANЬNЬ AŞЬƢЬ BILƏN BƏÇƏRIB, QALAQ RAJONLARƢA JARDAMƢA BARA JATЬR

Samarqand rajonь ƣalla tajjarlaş frontьda zor ƣalaʙa qazandь: 25-nci avgustda rajon, hykymət tamanьdan ʙerilgən jьllьq plannь 203 prosent, өzinin muqaʙьl planьnь 103 prosent ʙəçərdi. Hykymət amʙarlarьƣa 7500 sentnir ƣalla ornьƣa 15,349 sentnir ƣalla tөkildi.

Samarqand rajonь hazьrƣь kyndə 92 prosent kollektivləşiʙ, hasьlatnьŋ eŋ kөp qьsmьnь ьçtьmaьь sektor tamanьdan ʙerlyvi lazьm ʙolƣanьdan, rajondaƣь kolxozlar ƣalla tajjarlaş kəmpənijəsidə ajnьqsa zor ƣajrat kөrsətdilər. Kolxoz sektorь өzinin hykymət aldьdaƣь məçʙyrijətlərini ʙoƣdaj ʙojьnca 264 prosent, ərpə ʙojьnca 345 prosent ʙəçərdi. Jəkkə xoçalьqlar həm kolxozlardan өrnək alьʙ, өzlərinin planlarьnь artdьrьʙ ʙəçərdilər. Boƣdaj tajjarlaş planь ular tamanьdan 152 prosent, ərpə 121 prosent ʙəçərildi.

Faqat muştumzorlar sektorь ʙojьnca ƣalla tajjarlaş işləri-ginə ymymii işlərnin ʙarьşьda qara daq ʙolьʙ turadь: muştumzor xoçalьqlarь өzlərigə tapşьrьlƣan ʙujruqlarnь ʙəçərmədilər. Bu sahada kəmpənijənin ʙaşьda-jaq jyz ʙergən opьrьlьş soŋƣь kynlərdə həm tygətilmədi. Hazьrda kolxozlar ʙajlarnьŋ jьƣьşdьrьlmaƣan ekinlərini həşər jolь ʙilən jьƣьşdьrьʙ alьşƣa kirşdilər. Ularnьŋ jancьlƣan ƣallalarь hykymət amʙarlarьƣa tөkilə jatьr. Ymymii ƣalla tajjarlaş işləri ilgərigi syr'ət ʙilən davam qьlmaqda.

* * *

Samarqand rajonьnьŋ ƣalla frontьdaƣь ƣalaʙasь cəkki və şunьŋ ʙilən ʙirgə təsadufьь ʙir nərsə eməs. Bu ƣalaʙa ortaq Stalinnin xoçalьqcьlar qurultajьda majdanƣa taşlaƣan «jəŋi xoçalьq şarajьtьda-jəŋicə işləş kerək» şьarьnь qьşlaq xoçalьƣьda dyryst əməlgə aşьrьş nətiçəsidə qolƣa kirtildi. Rajon təşkilatlarь və ʙirinci nəvʙətdə şəhər partijə qomьtasь jəŋi ahvaldaƣь xoçalьq vəzifələrini-ginə eməs, ʙəlki ʙu jəŋi şarajьtda qajsь jol ʙilən işləş, ysyllər qollanьş kerəkligini həm jaxşь tyşyndilər.

Partijə və hykymətimiznin direktivi ʙojьnca ʙu jьl ƣalla tajjarlaş işlərini jьl ʙojьnca cozmasdan, 1-nci sentəʙirgəcə tamam qьlьş zəryr edi. Cindən həm 3-3 jarьm aj icidə ʙitə turƣan ʙir iş ycyn şora və partijə apparatьnь ʙir jьl ʙənd qьlьʙ, ʙir jьl davamьda ʙytyn kycni dijərlik şu işkə ʙerişnin өzi - ʙolşeviklik syr'ətlərigə munasьʙ ʙolmaƣan ʙir nərsə, şunьŋ ystigə paxtakar rajonlarnь өz vaqtьda ƣalla ʙilən tə'min qьlьş və kolxozcьlar ammasьƣa qьş fəslidə hec ʙolmaƣanda 1—2 ajnь өzlərinin mədənii dərəçələrini kөtərmək və kolxozcьlьq qurulьşьnь məhkəmləmək ycyn ʙeriş zəryrligi keliʙ qoşьldь.

Mənə ʙu vəzifələr Samarqand şəhər və rajon təşkilatlarьnь ƣalla tajjarlaş işləridə cinəkəm ʙolşeviklik syr'ətləri alьşƣa və ʙu syr'ətlərni kəmpənijənin axьrьƣaca qoldan ʙerməslik məçʙyr qьldь, həm ʙu syr'ətlər qoldan ʙerilmədi.

Qujьdaƣь 1-2 raqam ʙizniŋ ʙu sөzlərimizni jaqqal ьsʙat qьladь. Rajon өzinin ijyl planьnь ʙoƣdaj ʙojьnca 144,8 prosent, ərpə ʙojьnca 222,3 prosent ʙəçərdi. Avgustnьŋ əvvəlgi ʙeş kynidə rajon təşkilatlarьnь xavatrƣa sala jazƣan ʙir vaqь'a ʙoldь: Bu ʙeş kyndə, unьŋ aldьdaƣь ʙeş kyngə qaraƣanda 10 sentner ƣalla kəm tajjarlandь. Lekin ʙu «opьrьlьş» faqat ƣalla tajjarlaş işlərinin jənə kycəjtirilişi ycyn-ginə signal ʙoldь. Kolxozcьlar həm mihnətkəş dьjqanlar ammasьnь partijə və şoralar hykymətinin asasь şьarlarь atrafьƣa ujuşdьra ʙilişnə teçəsidə avgust planьnь 25 kyn icidə 610 prosent ʙəçərmək mymkin ʙoldь.

* * *

Samarqand rajonьnьŋ ƣalla tajjarlaş çəʙhəsidəgi jutuqlarь ʙaşqa rajonlar ycyn nəmynə ʙola aladь. Şunьŋ ycyn ʙu jutuqlarnьŋ qandaj qьlьʙ qolƣa kirtilgəni, ʙu sahada qajsь jol ʙilən ƣalaʙa qazanьlƣanь toƣrьsьda ʙir necə sөz ajtməgimiz zəryr.

Rajonda ƣalla tajjarlaş işlərinin muvaffaqьjatlь etişigə ʙeş mament asasь amьl ʙoldь.

Həmmədən ʙurun—partijə və şoralar hykymətinin qьşlaqdaƣь sьjasatьnь toƣrь əməlgə aşьrьş nətiçəsidə kolxozcьlar ammasь ƣalla tajjarlaş işləridə hazьrƣaca misli kөrilməgən dərəçədə zor ƣajrat kөrsətdilər. Hər ʙir kolxoz өzinin muqaʙьl planьnь artdьrьʙ ʙəçəriş ycyn ʙytyn kycini sərf qьldь. Hər ʙir kolxoz өzinin aldьƣa ƣallanь faqat muqaʙьl plan tola ʙəçərilgəndən kejin-ginə kolxoz amʙarlarьƣa tөkiş vəzifəsini qojdь və şu vəzifəni tola ʙəçəriş ycyn kyrəşdi. Kolxozlarnьŋ hykymət aldьdaƣь məçʙyrijətlərini 300 prosentdan aşьq ʙəçərişləri ularnьŋ ʙu sahada zor aŋlьlьq kөrsətkənliklərigə dəlalət qьladь.

Rajonnь ƣalaʙaƣa keltirgən ikkinci mament-ƣalla jьƣьm terimidə ʙahalaʙ işləş ysylinin əməlgə aşьrьluvьdьr. Ƣalla jьƣьşda ʙelgiləngən normalar həmmə çajda dijərlik aşьrьldь. Norma ʙojьnca 25 ʙaƣ ʙoƣdaj orьş ʙelgiləngən ʙolsada, ajrьm kolxozlarda orta hьsaʙ ʙilən ʙir kyndə 45 ʙaƣ orьldь.

Şunьŋ ʙilən ʙirgə orьlƣan ƣallanь jancьş işləri rasьjanallaşdьrьlьʙ, aƣьlƣa muvafьq jolƣa qojьldь. Xьrmanlar kəttələşdirildi, ularnьŋ sanlarь kəməjtirildi. Bu nərsə ƣalla janciş işlərini tezlətişkə imkan ʙerdi.

Qallanьŋ Xərid punktlərigə «өz өzidən kelişigə ymid» ʙaƣlanmadь. Bu iş anьq ʙir sisteməgə qojьlьʙ, daladaƣь ƣallanьŋ xьrmanƣa kelişi və undan xərid punktigə keltiriş ujuşdirьldь. Bu işnin ketini yzməsdən yzlyksiz davam qьldьrьş ycyn haqьqь caralar kөrildi.

Nahajat, qьşlaq partijə jəcejkələri ʙu jьl, şəhər partijə qomьtasьnьŋ rəhʙərligi astьda və unьŋ jardamь ʙilən, ƣallanь jьƣьşdьrьʙ və tajjarlaş kəmpənijələrigə toƣrь rəhʙərlik qьla aldьlar. Partijənin hər ʙir a'zasь өzigə tapşьrьlƣan muəjjən iş və ycəstkə ycyn çavaʙgər qьlьndь və ʙu çavaʙgərlikni seziʙ işlədi. Iş kyni tamam ʙolƣandan kejin partijə a'zalarь ʙir çajƣa jьƣьlьşьʙ, kynnin jəkynini hьsaʙladьlar. Ertəgisi kynnin planьnь anьqlaʙ ʙilgilədilər.

* * *

Ƣalla tajjarlaş kəmpənijəsinin jutuqlarь nətiçəsidə Samarqand rajonьda dьjqanlarnьŋ kolxozƣa və partijəgə kirişləri arta ʙaşladь.

Əndiçani dənəsidə fevraldan ʙerli kolxozlarƣa 34 jəŋi xoçalьq kirdi. Orta qьşlaq dəhəsidə 1823 kişi jəŋidən kolxozlarƣa tartьldь. Bu dəhədə qalƣan 12 jəkkə kəmʙaƣal və orta dьjqan xoçalьƣь өzlərini kolxozƣa alьş toƣrьsьda ərizə ʙerdilər. Ahaklik dəhəsidə həm hazьrƣaca kolxozƣa kirməsdən turƣan ikkitə jəkkə, orta dьjqan ƣalla jьƣьş vaqtьda өzlərini kolxozƣa alьşnь soraʙ ərizə ʙerdilər. Bu dəhədə ʙir munca kolxozcьdan өzlərini partijəgə alьş toƣrьsьda ərizə tyşdi. Başqa dəhələrdə həm hər kyn şu məzmyndə xaʙarlar kelə jatьr.

Partijənin qьşlaqdaƣь sьjasatьnьŋ toƣrьlьƣьnь tyşyngən kolxozcьlar өzlərinin fa'alьjatlarьnь kyndən-kyn aşьrmaqdalar. Ulardan Samarqand rajonьnь jappasьƣa kollektifləşkən rajon deʙ ь'lan ʙьlьş toƣrьsьda tələʙlər kelə jatьr.

Şunьŋ ʙilən kolxozcьlar ammasь өz iclərini jatardan tazalaş və kolxozlarnь məhkəmləşkə həm zor ь'tьʙar ʙerməkdələr. Kolxozlarƣa aralaʙ qalƣan muştumzorlar və ʙajlar, kolxozcь mihnətkəşlərnin təşəʙʙysi və jardamь ʙilən anьqlanьʙ, kolxozdan hajdələ jatьr. Pəjşəmʙə sijaʙ dəhəsidəgi 2 kolxozdan ularnь icidən ʙuzuʙ jatƣan 17 jat ynsyr hajdəldi.

Əndiçanь qьşlaq şorasьdaƣь «hyçym» kolxozьda kolxoz ьdarasь tamanьdan qollanьʙ kelgan Taƣajьf isimli ʙaj ʙarlьƣь anьqlandь. Bu ʙajnьŋ nьqaʙь acьşƣa Quiʙa Pajan, Gədaj Qucь Singəri Qoşnь dəhələrdəgi ʙatrəklərnin zor jardamь tegdi.

Hazьrda Samarqand rajonь ƣalla tajjarlaş işləridə kejində qalƣan Ƣalla Aral və Mitan rajonlarьnь jetəkgə aldь. Bu rajonlarƣa ƣalla tajjarlaş işləridə təçriʙələri ʙolƣan fa'al kolxozcьlardan və sьjasь işcilərdən ьʙarat ʙyksir ʙrigədələri juʙarьladь. Ular Samarqand rajonьnьŋ təçriʙələridən fajdalanьʙ, qalaq rajonlarƣa hykymət aldьdaƣь məçʙyrijətlərni tola və aşьrьʙ ʙəçərişdə jardam ʙerəcəklər.

Sultanʙek.

ƣalla tajjarlaşda surxannьŋ syr'əti ʙoş

PƏTTƏ KESƏR. (Zərʙdar ʙrigadamьzdan şaşьlьş pocta). Ƣallasь ʙilən şyhrət qazanƣan Denav, Sarь Asьja, Bajsun, Çar Qorƣan rajonlarьda ƣalla planьnьŋ ʙəçərilişi kөŋildəgidek eməs.

Saʙьq Surxan Darja өkrygi ʙojьnca ƣalla tajjarlaşda Denav rajonь ʙir qadar tyzyk ʙolsa həm, Şer Aʙad, Çar Qorƣan və Sarь Asьja rajonlarь arqada dym ʙolьʙ qaldьlar.

Çər Qorƣan rajonь hər ʙir hektardan 78 pud ƣalla ʙerişkə şərtnamə qьlsa-da, eŋ zor hasьl ʙerə turƣan Şer Aʙad rajonь ujalmasdan 60 putdan nərigə өtməj turadь.

Ƣalla tajjarlaşƣa kөpcilik kolxozcь, kəmʙaƣal, ʙatrak, orta hal jəkkə xoçalьqlar səfərʙərlik qьlьnƣan eməs, ular ortasьda taşvьqat işləri tyzykkinə jolƣa salьnmaƣan, ʙunьŋ ystigə tarazu jetişməslik hallarь roj ʙerməkdə. Bu çajda eŋ jaman nərsə ʙoƣdaj kəm çajlarƣa kөp tarazu ʙeriliʙ. Boƣdaj kөp jerlərgə kəm tarazu ʙerilişidir. Nətiçədə ʙə'zi çajda tarazular artьʙ jatsa, ʙir xьl çajlarda jetişməjdi. Məsələn, Өngər və Çər Qorƣan ycəstkələridə ʙoƣdaj kөp, tarazu jetişməjdi.

Ƣalla taşьşda qap, tyjə və arqan məsələsi myhim orьnnь ьşƣal qьladь. Braq rajon partijə qomьtalarь ʙu nərsəgə qaramaqanlarь arqasьda rajonnьŋ ʙytyn təşkilatlarь həm «ʙizgə nimajə» degən onlьq kəjfijəti ʙilən qarajdьlar. Xususan Şer Aʙad, Bajsun həm Çər Qorƣan partijə qomьtalarь məsələgə joqarьdaƣьca qarajdьlar.

Rajonlarda (Denavdan ʙaşqasьda) ƣalla tajjarlaş planьnьŋ syst ʙəçərilişigə ʙar ƣallalarnьŋ ajrьm kolxozlar və jəkkə xoçalьqlar tamanьdan ʙazarƣa cьƣarьlьʙ satьlьşь səʙəʙ ʙola jatьr.

Jaqьnda Pəttə kəsər ʙazarьƣa Şer Aʙad həm Çər Qorƣan rajonьdan ʙoƣdaj keltiriʙ satdьlar. Bu sahada hec qandaj nazarat və tekşiriş ʙolmadь.

Pynkt mydirləridən Asьja xleʙ Çər Qorƣan vəkili Vasilьjf sinifii jolnь ʙuzdь. Muştumzorlarƣa amanlьq ʙeriʙ, ularnь məçʙyr qьlmadь.

Ƣalla tajjarlaş sahasьda ʙurьlьşƣa egə ʙolьş ycyn kejngi kynlərdə ʙir qatar caralar korildi.

Həmmə rajonlarda qьzьl cajxanalarda gəzetə, çornallar oquʙ ʙeriliʙ, ƣalla tajjarlaş işləri keŋ jolda ajdьnlatьladь.

Şer Aʙad və Çər Qorƣandaƣь ƣalla savdagərlərim tezdən məs'ylijətkə tartьş caralarь korilə jatьr. Bynin ycyn ajrьm ʙrigada cьƣarьldь.

Xətəm Ikram.
Şaʙərət.

Paxta sovxozlarьnьŋ taraqqьjat jollarь

Paxta sovxozlarьmьz ekin majdanlarьnь ʙultьrƣьdan kөrə ʙu jьl 3 mərtə aşьrьʙ, 28 miŋ hektar ornьƣa 100 miŋ hektar paxta ekkən ʙolsalar həm, hasьl ycyn kyrəşdə sovxozlarьmьzda kəttə opьrьlьşlar jyz ʙerməkdə.

Məsələn: Orta Asьja sovxozlarьda 18 nci avgustƣaca capьq qujьdaƣьca өtkəzildi: ʙirinci capьq 75, 2-ncisi 25,1 və 3-nci capьq 3,8%.

Maşina ʙilən capьş esə, qol ʙilən capьqdan joƣarь өtmədi. Suƣarьş işləri: məzkyr vaqtƣa 1 nci suƣarьş 74; 2 nci 27 və 3 nci suƣarьş faqat 5 prosent ʙoldь.

Bu raqamlar ʙytyn sovxozlar, sovxozxlopok və Orta Asьja paxtaqomь ycyn ujatdьr. Sovxozlarda paxta majdanьnь keŋəjtirişdəgi jutuqlarьmьz qanca kəttə ʙolsalar həm, ʙьraq, capьq toƣrьsьdaƣь raqamlar ʙizniŋ partijəmiz tələʙ qьlƣanьca xoçalьq işlərini jyrgəziʙ, sovxozlarnь aldьnƣь nəmynəvii sosializm xoçalьƣь qьlьşnь kөŋildəgidek ʙilməgənimizni kөrsətədir.

Cynki ʙiz, Ortaq Stalin tamanьdan kөrsətilgan 6 şərtni çyə ʙoş ʙəçərməkdəmiz. Əgərdə ʙiz jьƣьm-terim kəmpənijəsini jaxşь өtkəzajik desək plannь ʙəçəriş ycyn asas ʙolƣan ʙu 6 şərtni əməlgə aşьrmaƣьmьz kerək.

Jьƣьm-terim kəmpənijəsinin jutuqlarь sovxozlarda ʙahalaʙ işləşni өtkəzişkə ʙaƣlanƣandьr. Bahalaʙ işləş ʙytyn işlərdə qollanьlьşь lazьm. Şundaj ʙolsa həm kejingi kynlərgəcə həmmə işdə ʙahalaş ysylini өtkəziş mymkin eməs degən fikirlər hykym syrməkdə.

Bu qaraş ʙytynləj opportunistlarcadьr. Sovxozlarda ʙahalaʙ işləşni өtkəzişkə və hьsaʙ alьşƣa mymkin ʙolmaƣan iş nəv'i joqdьr. Bəlki mihnətni toƣrь təşkil qьlьşƣa ynəməslik ʙar. Şu səʙəʙli ʙahalaʙ işləşni өtkəzə ʙilməslik hykym syrməkdədir.

Biznin sovxozlarьmьzda mihnətni təşkil qьlьş çydə ʙir əcinarlik haldadьr. Məsələn, Narpaj sovxozь suv jollarь və arьq jaqalavcьlarƣa egə ʙola turuʙ, 1200 hektar paxtanь qurutdь. Şundajaq Hazarʙaƣ sovxozь ʙir hektar capьq ycyn kolxozlar 8-9 kişi salƣanda ʙu sovxoz 80-90 kişi jə'ni kolxozlardan 10 mərtəʙə aşьq işci kyci sərf qьldь. Əmma capьqnьŋ sifəti esə kolxozladaƣьdan kөp pəstdir.

Bunьŋ səʙəʙi sovxozlarьmьzda zərʙdarcьlьqnьŋ ʙoşlьƣь, өz-өzidən ketişi və cin zerʙdarlarnь nəmynə qьlьʙ alьʙ, ʙytyn ammanь zərʙdarcьlьq atrafьƣa ujuşturьş joq. Bu eŋ qorqьnьc ahvaldьr. Biznin sovxozlarьmьzda təşəʙʙysicilər və zərʙdarlar əncə ʙar. Lekin ularnь təşkil qьlьş, hьsaʙƣa alьş və rəhʙərlik çydə həm çajьda eməs. Bu işlərgə ʙizdə rəsmiiginə qarajdьlar.

Hec ʙir sovxoz өzinin qoşnьsьdaƣь sovxozda ketə jatqan işlərdən xaʙarь joqdьr. Bunьŋ ycyn sovxozxlopok arqalь sovxozlarnь ʙir—ʙirləri ʙilən işərnin ʙarьşьdan dajьmьь xaʙardar qьlьşnь ujuşturьş lazьm.

Sovxozlarьmьzda sosializm mihnəti ysyllarini işlətə ʙilməsligimizginə eməs, ʙəlki şu kyngəcə ʙir teskəri qaraş-paxta sovxozlarьda dajьmьь işcilər kadrь ʙoldьrьş kerək emәs degən qaraş hykym syrməkdədir. Bu qaraş paxta sanaatьdaƣь zərər kynəndəcilərnin qaldьƣьdьr. Cynki zərər kynəndələr paxta zavodlarь jьlьƣa 5 ajdan artьq işləməjdilər, demək, sovxozlar ycyn həm dajьmьь işcilər zəryr emәs degən nuqtajь nəzərdə ʙoldьlar. Cynki ularnьŋ maqsadlarь paxta sovxozlarьnьŋ işlərini qulatьş edi. Zьjancьlar ʙu maqsadlarьƣa əncə erişdilər həm. Bir necə jьllar ʙojьnca paxta sovxozlarьnьŋ paxta planlarьnь toldьrmaslьqlarьnьŋ asasь səʙəʙləridən ʙəttəsi həm şundadьr.

Bunь hər sovxoznьŋ direktorь jaxşь tyşyniʙ, ʙiz, 1932 nci jьl ycyn paxta sovxozlarьda kəmidə 40 miŋ dajьmьь işcilərgə egə ʙolьşьmьz kerək. Bu vəzifəni ʙəçərməslik sovxozlarda kyzgi və ʙaharь ekin kəmpənijələrini xavf astьƣa qojьş deməkdir. Sovxozlarda dajьmьь kadirlər ʙoldьrьş ycyngina emәs. Bəlki şu ʙu kyn ʙar ʙolƣanlarьdan toƣrь və tola fajdalanьşnь jolƣa salьş zəryr.

Bunьŋ ycyn sovxozlarda ʙar ʙolƣan işcilərnin aьlalarьnь həm işkə tartьş zəryr. Biznin hec ʙir sovxozьmьznьŋ mydirləri işcilər aьlalarьnьŋ işkə qatnaşturƣanlьqlarь ʙilən maxtana almajdьr. Halʙuki partijə, komsomol, kəsəʙə və ʙaşqa çamaat təşkilatlarь (xatьn-qьzlarnьŋ vəkilələr jьƣьlьşlarь) arqalь ʙu işni ujuşturьʙ işcilərnin qozƣatьʙ juʙara fajdalanьş qildirəgini qozƣatьʙ juʙara alьr edik.

Dajьmьь işcilər kadrь tuƣdьrьş ʙilən ʙir qatarda dajьmьь mutaxəssьslər kadrь ʙoldьrьş caralarьnь həm kөriş kerək. Şu ʙu kyn ʙiz sovxozda qatardan ʙir 2 jьl işləgən ʙittə hm ʙaş agronom ucrata almajmьz. Şunьŋ ycyn sovxozlarda ʙir mutaxəssьs kəmidə 4-5 jьl işləj turƣan ʙolsьn.

Cynki sovxoznь jaxşь ʙiliʙ alьş ycyn ʙir munca myddət kerəkdir. Əmma az vaqtda sovxoznь tola ʙiliş və ʙiliʙ alьş ʙilən ketiʙ qalьş hec nərsəgə ərzimjdi. Sovxozlarda dajьmьь mutaxəssьslar qatarьda өzʙek və məjdə millətlərdən mutaxəssьslar jetkəziş caralarьnь məhkəm kөrişimiz kerək. Bu tədʙir sovxozlarnь jerliləştiriş məsələsini həl qьlьş ikkincidən sovxozlarda jerli kadrlar ʙoldьrьş məsələsini həl qьlьʙ alьşda jardam ʙerdi. Əmma jerli mutaxəssьslar jetiştiriş ʙə'zi kəlləvərəmlərnin ojlaƣanlarьcaeskimutaxəssьslarnь hajdəş degən sөz emәsdir. Bəlki ʙiz ʙilən qolnь-qolƣa ʙaƣlaʙ işləvci və zərər kynəndələrdən jyz egyrgən eski mutaxəssьslarƣa sezgirlik və kəttə ь'tьʙar kөrsətiʙ ularnьŋ işləri ycyn sovxozlarda tola imkaʙ tuƣdьrьşьmьz kerək

Jaş kadrlarnь partijə və komsomol təşkilatlarь arqalь toplaʙ joqarь məktəʙlərdə tajjarlaş mymkin ʙolsa, əmma jeterli işci kyclərini jьƣьʙ alьş. Bir munca aƣьrdьr. Ortaq Stalinnin jəŋi iş ysylləri toƣrьsьda keskin kөrsətmələrigə qaramasdan, ʙə'zi ʙirəvlər sovxozlarƣa işci kyclər toplaʙ alьş məsələsidən qacьş ycyn sovxoz-kolxoz komʙinatь ujuşturьş səʙəʙi ʙolmaƣur fikirlərni ajtiʙ, partijə ustanofkasьƣa qarşь cьƣadьrlar.

Məsələn, şundaj ʙolmaƣurlardan Garilof degən ʙir adam ajrьm kitaʙcajazь, şu fikirni quvvatlajdь. Şundaja prafisor Perelmannьŋ «paxta rajonlarьnь qajtdan quruşda elektirik suƣarьş komʙinatlarь» degən əsərlərigə ortaq Matskivijc sөz ʙaşь jazьʙ, «prafissor Perelman qьşlaq xoçalьƣь karxanalarьnьŋ tipi ьçtьmaьь çihətdən sovxoz-kolxoz ʙirləşmələri ʙolƣan agra industrial komʙinat şəklidə ʙelgiləngəndir degən fikirgə kelgəndir» deʙ jazadь. Halʙuki prafissor Perelman ʙundaj fikirgə kelgən emәsdir. Bu, «sөz ʙaşь» ʙə'zi məs'yl işcilər və rajon işciləri ortasьda partijə qaraşьƣa qarşь ʙolƣan fikir ʙarlьƣьnь kөrsətədir.

Bu ortaqlar partijənin 16 nci qurultajьnьŋ qujьdaƣь qararьnь unьtadьlar, jaki unь ʙuzmaqcь ʙoladьrlar. 16 nci qurultajnьŋ ʙu qararьda keskin ajtilgəndir:

«Sovxozlarnь ьdara qьlьş sistemasini kolxozlarƣa keciriş ycyn qandaj ʙolmasьn ьntьlьş Leningə qarşьlьƣdьr. cynki dəvlət sərmajasь ʙilən dəvlət karxanasь şəklidə qurulƣan sovxozdan kolxoz өzinin dьjqanlar sərmajasьƣa dьjqanlar tamanьdan ьxtьjarь rəvişdə ujuşqan və şundan cьƣa turƣan nətiçələr ʙilən ʙaƣlanƣan ʙirləşmədir».

Joƣarьdaƣь Leningə qarşь fikirni mənə şundaj hykym qьlьş kerək. Əmma işci kyclər toplaş məs'ələsidə ortaq Stalinnin kөrsətmələrini asaʙ etiʙ alьʙ, kolxozlardan cetkə ketiʙ işləş toƣrьsьda hykymətnin qararьƣa ʙьnaan iş kөrişimiz kerək. Kolxozlardan cetkə ketiʙ işləş toƣrьsьda kolxoz ьdaralarь ʙilən şərtnamə tyzyş işlərini tezlikdə rəsmiləştirişmiz tegiş. Şu ʙilən ʙiz jьƣьm-terim vaqtьda kəkləm kəmpənijəsidəgidəj kөrinişlərnin aldьnь alƣan ʙolьrmьz.

Sovxozlarƣa işci kyclərini toplaş ʙilən ʙirlikdə işcilərni tə'min qьlьş caralarь kөriş kerək. Işcilərni tə'min qьlьş tə'minat xalq komisarligəginə ʙaƣlanmasdan, ʙəlki sovxozlarnьŋ direktorlarьƣa həm tegişlidir.

Paxta sovxozlarь faqat paxta işləş ʙilginə şuƣullanьşlarь kerək degən jənə ʙir riaksion fikirhykymsyrməkdə.paxta sovxozlar өzlərini tə'minat ycyn kerəkli azuqalarьnь(ƣalla, səʙzavat, syt azuqalarь, gyryc və ʙaşqalar) ʙilən tə'min qьlьş məsələsini keskin qojьşlarь kerək. Lekin ʙu paxtaʙaʙ jerlərgə səʙzavat ekiş degən sөz emәs. Bəlki paxtaƣa jaramaƣan jerlərni sovxoznьŋ өz tə'minatь ycyn işlətiş degən sөzdir. Bu haqda VKP (ʙ) mərkəzqomьnьŋ paxtacьlьƣnь keŋəjtiriş toƣrьsьda 29 nci jьlda cьƣarƣan qararьda anьq ajtilgəndir.

«Paxtaʙaʙ suvlь jerlərdə şalь, məkkə çygəri, qьzьlca və ʙaşqa qara ekinlər ekiş mutlaqa mymkin emәs, deʙ tapьlsьn. Tyrksiʙnin tamamlanьşьƣa jaqьn qalьşь və dan ekinlərnin kөpciligini ʙaharь jerlərgə keciriş mymkinligi qara ekinlər hьsaʙьƣa paxta majdanlarьnь tezlik ʙilən keŋəjtiriş imkanijətini tuƣdьradьr».

Bu dəstyr paxtaʙaʙ jerlərgə faqat paxta ekilişi kerəkligini kөrsətədir. Əmma prafissor Perelman ʙolsa, joqarьda məzkyr kitaʙьda, VKP (ʙ) mərkəzqomьnьŋ ənə şu qararьnь ʙilə turuʙ şu direktifkə qarşь fikirlər jazadьr. Prafissor Perelmanca paxtaʙaʙ jerlərdən qara ekinlərni sьqьʙ cьqarmaslьq kerək və şora toquma sanaatьnь şora paxtasь ʙilən tə'min qьlьş mymkin emәsdir.

Biz, ʙu «hyrmətli» prafissorƣa SSSR 1931-nci jьlda cet eldən paxta kirtişdən asasan qutuladь. 1932 nci jьlda paxta ьstьqlalьjatь tamam jyzəgə cьƣarьladьr və ʙiz ʙundan kejin paxtaʙaʙ erlərgə qara ekinlər ekişkə sirə jol qojmajaçaqmьz deʙ çavaʙ ʙerişimiz kerək.

Işcilər tə'minatьnь toƣrь jolƣa qojьş ʙilən ʙirlikdə yj-çaj məs'ələsi həm sovxozlarda keskin turadьr. Sovxozlar yj-çaj qurulьşьdaƣь өz qollarьƣa ʙerilgən imkanijətlərdən tola fajdalanmasdan joqarьdan keliʙ ьmarat salьʙ ʙerişni kytiʙ oltьradьrlar. Məsələn, Taçikistandaƣь ʙir sovxozda ʙьnakarlьq materiallarь və ʙьnakarlar ʙola turuʙ sovxoznьŋ direktorь yj salьş ycyn çaj tə'jinləʙ ʙerişni ʙilməʙdir. Yj-çaj təŋligidə xloptrestnin həm və təşəʙʙys kөrsətməvci direktorlarnьŋ həm əjʙi ʙardьr.

Biz Yj—çaj ycyn qattьq kyrəşməgimiz kerək. Biz hazьr ʙьnakarlьq ycyn kelgən ʙytyn materiallarnь sovxozlarƣa juʙarьş caralarьnь kөrə jatьrmьz, şu ʙilən ʙirlikdə məhəllii materiallardan fajdalanьşnь jolƣa qojьş kerək.

Paxta sovxozlarьnьŋ keŋəşməsidə,ʙə'zi ortaqlar, məsələn, ortaq Pocando, hynərli işcilərni sovxozlarnьŋ mərkəzii xoturlarьƣa toplaş kerək degən fekirni əjtdi. Bu, əlʙəttə, na toƣrьdьr. Hazьr hynərli işcilərgə jaxşь yjlərni mərkəzii xoturlarda qьna ʙerişemәs,ʙəlkiularnьŋ işləʙturƣan uzaq xutorlarьda jaxşь ʙьnalar ʙilən tə'min qьlьşnь və uzaq xutorlarda həm ʙьnakarlьƣnь keŋəjtiriş məsələlərini aldьmьzƣa keskin qojьşьmьz kerək.

Işci kyclərini ujuşturьşdaƣь kəttə kəmciligimiz hazьr өtkəziliʙ turƣan tarif sьjasatьdьr. Bu sьjasat qaravul ajlьƣь ʙilən hynərli işcinin ajlьƣьnь ʙir teŋ qьlьʙ qojƣandьr. Niməgə şundaj? Cynki kəsəʙə təşkilatlarь və sovxoz ьdaralarьda tekisləş kəjfi hykym syrdi.

Bu zərərli qaraş oratq Stalin tamanьdan hykym qьlьndь. Biz, eski tarifnь jemirişimiz kerək.

Biznin paxta sovxozlarьmьzda maşinalardan fajdalanьş həm kөŋyldəgidek emәs. Məsələn, MTSlərnin traktorlarь 10 saatda 1,9 hektardan 2,7 hektarƣaca quruq jer hajdəsə Sovxozlarda 1,5 dan 2,4 hektarƣaca hajdəjdilər.

«Bajavut» sovxozьda 2,18 hektar ʙelgilənsə, sovxozxlopok ʙu normanь pəsəjtirədilər Hlaʙuki sovxozlar MTS lər ycyn nəmynə ʙolьşlarь kerək edi.

Sovxozlarnьŋ işləʙ cьƣarьş planlarьnь normanь aşьrьş tamanьdan qajtadan kөriʙ cьƣьş kerək, qojьlƣan normalar zarʙdar traktorcь ʙrigadalarnьŋ ʙəçərilgən normalarьƣa taqqaslanьʙ işlənsin.

Bizdə, maşinalarnьŋ egəsizligi həm hənyz hykym syrməkdə; məsələn, Yc qorƣan sovxozьda traktorcь өzinin maşinasьnь ʙilməgən hallar ʙoldь. Başqa qьşlaq xoçalьq maşinalarь məsələsidə həm ahval şundajdьr. Biz paxtacьlьƣnь maşinalaştьrьş işlərini keskin qojьʙ ʙu sahada egəsizlikni tamam joqatьşьmьz kerək, keŋəşmədə ʙir ortaq maşina toƣrьsьda ojlaşdan ilgəri jollarnь tyzətiştoƣrьsьda ojlaş kerək,dedi. Bu zərərli qaraşьdьr. Cynki ʙiz ʙunda həm ikki tərəfləmə kyrəşyvimiz kerək—maşinalaştьrьş həm өz çajьda ʙolsьn, jollar həm tyzətilsin.

Paxtacьlьƣnь maşinalaştьrьş toƣrьsьda kөp fikirlər ʙoldь, məsələn, menşevik Bruk həm paxta teriş maşinalarьƣa qarşь fikir jyrgiziʙ ʙundaj deʙ jazdь:

«Amrьqada terimni maşinalaştьrьş mihnət ynymini kөp aşьrsa həm, hasьlnьŋ faqat 60 prosentьnьginə jьƣьʙ alьşƣa imkan ʙeriʙ, jə'ni haqьqь hasьlnь 40 prosent kəməjtirədir. işləʙ cьƣarьş ajrьm karxanalarnьŋ qьlƣan fajdasьƣa ʙaƣlьq ʙolƣan Amrьqa şarajьtьda ʙu ahval paxta terimini maşinalaştьrьşda tosuqlьq qьlmajdь. Biz ʙolsaq, mihnət ynymini qanca aşьrmasьn, ʙundaj ymymii hasьlnь kəməjtiriş ʙilən, mə'lymki, jərəşə almajmьz».

Bundaj ujatsьzlьƣnь faqat Brukdaj menşeviklər və ularnьŋ əsərlərini ʙasьʙ tarqatьşƣa imkan ʙergən [illegible] qьla alьşlarь mymkin. Bruk paxta terim maşinasь mihnət ynymini aşьrƣanьnь jaşьra almasa həm, ymymii hasьlnьŋ 40 prosentь joƣaladь deʙ paxtanь maşina ʙilən terişdən cocьtmaqcь ʙoladь. Əmma məzkyr 40 prosentьnь jьƣьʙ alьş carasьnь kөrişni təklif qьlmajdьr. Biznin partijəmiz maşinalaştьrьş məsələsini ʙundaj qojmajdь. Mənə ortaq Stalinnin maşinalaştьrьş toƣrьsьdaƣь fikrini jənə ʙir mərtəʙə eşitiŋiz:

Şundaj qьlьʙ, işci kycinin өz—өzidən aƣьʙ kelişigə ilgərigicə qaraʙ olturьʙ ʙolmajdь. Sanaatnь işci kyclər ʙilən tə'min qьlьş ycyn işci kycni ujuşqan rəvişdə toplaʙ, mihnətni maşinalaştьrьş kerək. Biznin syr'ətimiz və işləʙ cьƣarьşьmьz moqjasьrьda maşinalaştьrьşdan ʙaşqa iş kөriş mymkin deʙ ojlav denizni qaşьq ʙilən tөkyʙ qurutьş qaʙьlьdandьr.».

ŞADUNS.

(davamь kelәsi sanda).

Pyc ymidvarlьqqa qarşь!

Işci kyclərniŋ təşkilii jol вilən tartьlьşь ycyn qat'ь kyrəş вaşlajmьz

2-nci sentəвirgəcə ortaq Stalin nutqьnь və hykymətnin, kolxozdan cetkə ketiв işləş haqьdaqь qararlarьnь jaxşь tyşynməgən bittə həm kolxozcь qalmasьn.

JƏŊI ŞARAJЬTNЬŊ MYHIM MƏSƏLƏLƏRI NIMƏ?

Ortaq Stalin ьttьfaq xoçalьq işciləri keŋəşinin şu jьl 23-nci ijjyn məçlisidə sɵzləgən tə'rixii nutqьda вə'zi qьsьm sanaatlarda 31-nci jьlnьŋ əvvəlgi 5 ajlarьda işləв сьqarqan mal mьqdarь ɵtkən jьlqa nisвətən 50—60 prosent ɵtkəni halda, вə'zi qьsьm sanatlarda 20—25 prosent, hatta taş kɵmyr və qara mə'dən sanaatlarьda вu ɵsiş 10—15 prosent вilən ceklənganini kərsətkənidən soŋ mənə вunьŋ səвəвi nimə degən çydə həm myhim вir suraqnь qojdь.

«Səвəвii şundan ьвarat,ki sanaatnьŋ jykseliş şarajьtь asasan ɵzgərdi, jaŋicə rəhвərlik jollarьnь taləв qьlqan jaŋi halət tuquldь. Əmma вə'zi вir xoçalьq işcilərimiz iş usullarьnь ɵzgərtiş ornьqa həŋyz eskicə işləşdə davam qьladьlar. Sanaat jykselişiniŋ jaŋi şarajьtь jaŋicə işləşni taləв qьladь. Əmma вə'zii xoçalьq işcilərimiz вunь tyşynməjdilər və hazьr jaŋicə rəhвərlik qьlьş kerəkligini kərmədilər».

(Stalin).

Ortaq Stalin jaŋi şarajьt nimədən ьвarat və ular qaj jaqdan keliв сьqadьlar degən — soraqlarnь qojqandan kejin, jaŋi şarajьtda həl qьlьnьşь lazьm вolqan 6 tə məsələni kərsətiв ɵtdi. Bular: işci kyclərini təşkili jol вilən tartьş, işcilərniŋ maaş məsələsini jaxşь həl qьlьş, mihnətni jaxşь təşkil qьlьş, xoçalьq hьsaвatьnь jaxşь əməlgə aşьrьş, proletariatnьŋ ɵz qatarьdan zьjalь kyclər tajjarlaş, eski zьjalьlarnь sosializm qurulьşь işlərigə tartьş.

IŞCI KYCLƏRNI TƏŞKILII JOL BILƏN TARTЬŞ NIMƏ?

Həli kɵpdan emasginə sanaat karxanalarьda və tyrli qurulьş işləridə işci kycləri işsizlər qatarьdan və qьşlaqlarda ɵz—ɵzidən aqьв kelər edi. Mənə вu şarajьt hazьr tamam ɵzgərdi. Bu haqda ortaq Stalin nimə dejdi:

«Işci kyclərinin ɵz—ɵzidən aqьв kelişi şu halnьŋ nətiçəsi edikim, işsizlik hykym syrər edi. Qьşlaqda sinfii taвaqalarqa açralьş və fəqirlik hykym syrər edi, aclьqda qalьş xavfь вar edi, ki mənə вu xavf dьjqannь qьşlaqdan şəhərgə quvlar edi... Dьjqannь şəhərgə ketişgə nimənəçвyr qьlar edi? aclьq xavfь, işsizlik və şu halətki, qьşlaq unьŋ ycyn ɵgəj ana edi».

Mənə вu ahvalnьŋ ɵzgəriв jaŋi şarajьtnьŋ tuqulьşь nimədən ьвarat?

«Hazьr вiz işsizlikni joqatdьq,—demək «mihnət вazarьqa» вasьв kelgən kyc tygətildi. Ikkinci tamandan вiz qьşlaqda taвaqalarqa açralьş çarajanьnь joqatdьq,—demək dьjqannь qьşlaqdan şəhərgə hajdəgən fəqirlikni joldan alьв taşladьq. Qьşlaqnь 10 minləв traktorlar, maşinalar вilən tə'min qьldьq, muştumzorlarnь taru—mar keltirdik, kolxozlar təşkil etdik və dьjqanlarqa adamgərcilikdə jaşaş və işləşgə imkanijət вerdik. Hazьr qьşlaqnь ɵgəj ana deв ajtiв вolmajdь. Şunьŋ ycyn dьjqan qьşlaqnьŋ ɵzidə qala вaşladь. Bizdə «qьşlaqdan şəhərgə qacьş» və işci kyclərniŋ ɵz—ɵzidən aqьв kelişi joqaldь».

(Stalin).

Hazьr вizdə sanaat qurulьşь və вaşqa tyrli qurulьşlar şu dərəçədə keŋ mьqjasda ɵsiв вara jatьr,ki mənə вu hal işsizlikni tygətiş вilənginə qalmasdan, işci kyclərigə çydə kəttə ьxtьjaçnь həm tuqdьrdь. Sanaat karxanalarьda, transportda, suv və вinakarlik qurulьşlarьda, sovxoz və MTS lərdə işci kycləri jetişməjdi, вu kyclərgə вolqan ьxtьjaç kyn sarь ɵsiв вaradь. Mənə вu işci kyclərini tapьş ycyn qandaj jol tutьş kerək?

«Işci kyclərinin ɵz—ɵzidən aqьв kelişigə ymidvarlьqnь jьqьşdьrьв qojьв, вu kyclərni təşkilii jol вilən tapьş sьjasatьqa keciş kerək. Bunьŋ ycyn faqat вir jol вar ki, u—xoçalьq təşkilatlarьnьŋ kolxozlar və kolxozcьlar вilən şərtnamələr tyziş jolьdьr. Bə'zii xoçalьq təşkilatlarь və kolxozlar mənə вu jolqa kecdilər. Təçriвə kərsətdi,ki şərtnamələr tyziş təçriвəsi həm kolxozlar və həm sanaat karxanalarь ycyn çiddii muvaffaqьjatlar вerə jatьr».

(Stalin).

ƟZBEKISTAN BU SAHADA NIMƏ IŞ QЬLDЬ?

Ortaq Stalinnin 23-nci ijyn nutqь Orta Asьja, şu çymlədən Ɵzвekistannьŋ işcilər вolqan həmmə çajlarьda myhakəmə qьlьndь. Işcilər ammasь вu nutqda kərsətilgən caralarnь çydə kəttə xursandcьlьq вilən alqьşlaв qarşь aldь, jaxşь qararlar сьqarьldь. Bə'zi çajlarda kolxozlar вilən şərtnamələr tyziş hərəkətləri həm вaşlandь. Lekin Ortaq Stalin nutqьqa ikki ajdan aşьq vaqt ɵtiв ketkən вolsa həm, вu nutqda kərsətilgən caralarnь əməlgə aşьrьşda, ajnьqsa işci kyclərini təşkilii jol вilən tapьşda məsələ gəp və qaqazвazlьqdan konkret əməlii işkə ɵtmədi. Bunь jaqьndaqьna вolьв ɵtkən Orta Asьja xoçalьq işcilərinin keŋəşi вir aqьzdan tə'kidlədi.

Halвukii sanaat karxanalarьda, transportda, tyrli qurulьş işləridə, ajnьqsa paxta zavodlarьda, sovxozlar və MTS lərdə işci kycləri jetişməjdi. Bu sahada ьhtьjaç kəttə.

Qьşlaqlar və kolxozlarda aşьqca işci kycləri вar. Bular cetkə ketiв işləşni xahlajdьlar. Cetkə ketiв işləşni təşkil qьlьş haqьda ьttьfaq və Ɵzвekistan hykymətlərinin qararlarь həm ь'lan qьlьndь. Kolxozsentr və Mihnət komisarlьqlarь вu qararlarnь əməlgə aşьrьş haqьda dəstyriləmallər həm tarqatdьlar, hatta şərtnamanьŋ ymymii lajьhalarьnь həm işləв вerdilər.

Lekin вiz, mənə şu qararlarnь əməlgə aşьrьş ornьda sovxozlar, paxta zavodlarь, sanaat karxanalarьnьŋ «işci kycləri jetişməjdi» deв вaŋ uruşlarьnь və ɵz kɵz aldьlarьdaqь işic kyclərini kərməsdən вularnь mərkəzii ьdaralardan taləв qьlьşlarь həŋyz davam etkənini kəramiz.

Selmaş Orta Asьjanьŋ eŋ kəttə karxanalardan. Buŋa вir nicə miŋ işcilər kerək. Lekin вu işcilərnin ɵz—ɵzidən aqьв kelişigə ymidvarlьq həŋyz joqalmaqan. Maj, ijyn və ijyl ajlarьda şu jol вilən 1199 işci qaвul qьlьnqan və şu myddət icidə 826 kişi ketiв qalqan. Kolxozlardan işci kycləri kelə jatьr. Lekin şərtnamə tyziş jolь вilən eməs, вəlki ьxtьjarь вilən. Selmaş hazьrqaca kolxozlar вilən real şərtnamələr tyzgəni joq. Halвuki işci kyclərini tapьş, ularnьŋ proizvodstvodan ketiв qalьşlarьqa jol qaldьrmaslьq, nahajatƟzвek mihnətkəşlərini proizvodstvoqa kɵprək tartьş məsələlərinin həl вolьşь işci kycləri haqьda kolxozlar вilən şərtnamələr tyzişigə haqlьqdьr.

Başqa karxanalar, transport və вinakarlik işlərigə kelsək həm, hazьr вiz—mənə вu xoçalьq təşkilatь fəlan kolxoz вilən şunca işici kycigə şərtnama tyzdi və вu işci kyclərini qolqa kirgizdi—deв kərsətə almajmьz.

Sovxozlar ortasьda вu sahada endiginə hərəkət вaşlanqanlьqь seziledi. Paxta jьqьm—terim kəmpənijəsi вaşlanьşь ularnь вu sahada şaşьlьş hərəkət qьlьşqa məçвur qьldь. Əmma həli вu hərəkətnin konkret nətiçələri вizgə mə'lym eməs.

Paxta zavodlarь janьda jaŋi paxta qaвul qьlьв, tazalaj вaşladьlar. Bu zavodlarqa 7 miŋ, xarьd ponktlərigə 10 miŋ işci kycləri kerək. Bu kyclərni ular həm hazьrqь şarajьtda faqat kolxozlar вilnə şərtnamələr tyziş arqalьqьna tapa вilə çəklər. Paxta zavodlarь yc вyrcəklərinin jaqьnda вolьв ɵtkən keŋəşi kərsətdi kim, həli вu sahada hərəkət вaşlanqan eməs.

Bu işdə faqat Quva rajonlarьdaqь 20-nci san paxta zavodь nəmynə вola вilədi. U—вu jьlqь sezonqa вytyn tajjargərliklərni kɵriş вilən вir qatarda, işci kyclərini qaj jaqdan tapamьz, deв turmadь. Jaqьn kolxozardan вir necəsi вilən şərtnamələr tyzyв ulardan 300 tə işci kyclərini zavodqa вənd qьlьв qojdь.

STALIN TERIMIGƏ TAJJARGƏRLIK BAŞLANDЬ

MTS işciləri və вatraklar sojuzьnьŋ, dьjqancьlьq və carvacьlьq sovxozlarь işciləri sojuzlarьnьŋ, Qand sanaatь işciləri sojuzьnьŋ, maarьf və saqlьqnь saqlaş xadьmlarь, malьja-вanka xadьmlarь, hykymət myəssəsələridə işləvci xizmətcilər, alaqacьlar və koperətsijə-dəvlət savda xadьmlarь sojuzlarьnьŋ ьttьfaq mərkəzii ьdaralarь məzkyr sojuzlarnьŋ həmmə çymhyrijət, oвlast və rajon şy'вələrigə Stalin terimigə tajjargərlik kɵriş haqьda acьq xat вilən muraçaat qьldьlar.

Məs'ələ şundan ьвarat kim, şoralar ьttьfaqьnьŋ mərkəzii rajonlarьda kop kolxozlar ortaq Stalin nutqьnь myhakəmə qьlqandan soŋ sosializm sanaatьqa işci kycləri вeriş zəryrligini tyşyniв, cetkə ketiв işləşni şətnamələr tyziş jolь вilən ɵzləri təşkil qьla вaşladьlar. Məsələn Mərkəzii Qara Tupraq vьlajatьnьŋ Kantemir rajonьdaqь kolxozlar və şьmalь Qafqaznьŋ Armaver rajonьdaqь kommunarlar Stalin terimi namь вilən вytyn şoralar ьttьfaqь вojьnca kolxozcьlarnь sosializm sanaatьqa tartьş kəmpənijəsi ь'lan qьldьlar.

Joqarьda kərsətilgət 10 tə kəsəвə sojuzlarь 25-nci avgustdan вaşlaв, 25-nci sentəвirgəcə вytyn qьşlaqlarda Stalin terimi haqьda taşvьqat və tarqьвat ajlьqь ɵtkəzədilər.

Mənə вu ajlьqda məzkyr kəsəвə sojuzlarьnьŋ qьşlaqlardaqь a'zalarь aldьqa qujьdaqь vəzifələr qojьldь: 1) вytyn kolxozcьlarqa və jəkkə kəmвaqal, orta hal dьjqanlarqa ortaq Stalinnin 23-nci jiyn nutqьnь və SSSR hykymətinin cetkə ketiв işləş haqьdaqь qararьnь oqьв сьqьş və jaxşь tyşyntiriş; 2) kolxoz ьdaralarь və kolxozcьlarnьŋ ymymii jьqьlьşlarьnь təşkil qьlьв, вularda Kantemir və Armaver kolxozlarьnьŋ Stalin terimi kəmpənijəsi ь'lan qьlqanlьqlarьnь və вu kəmpənijənin əhəmijətini myzakərə qьlьş; 3) hər вir qьşlaq və kolxozda, hər вir qьzьl cajxanada və вaşqa aqartьş çajlarьda cetkə ketiв işləş məs'ələləri haqьda dьjqanlarqa keŋ mə'lymat və məsləhətlər вeriş ycyn kəsəвə aktivləridən ьвarat вirinci sentəвirdən qalmasdan konsultatsijə təşkil qьlьş.

Qьşlaqda işləvci həmmə вatraklar, MTS, sovxoz və qand zavod işciləri, oqtucьlar, doxturlar, agranomlar, hykymət ьdaralarьda işləvcələr, hьsaвatcьlar, xat taşucьlar və вaşqalar Stalin terimi tarqьвatьda fa'al iştirak qьlьşlarь lazьm.

STALIN TERIMINI KƟNYLDƏGIDEK ƟTKƏZISDƏ ƏMƏLII CARALAR

Kolxozcьlar və jəkkə mehnətkəş dьjqanlarnьŋ cetkə ketiв işləşlərin' ujuşdьrьşda 3 məs'ələgə çiddii ь'tьвar qьlьnьşь lazьm: 1) şərtnamə tyzyvci xoçalьq təşkilatlarь və kəsəвə sojuzlarь kolxozlarda mehnətni təşkil qьlьş, zdelnii iş usulьqa keciş, hьsaв-kitaвnь jaxşь jolqa qojьş və вaşqa şunьŋ dek işlərdə kolxozlarqa maddьь və mə'nəvij kyclər вilən keŋ jardam вeriв, ularda işci kyclərinin вoşaşьqa kəttə zəmin hьzьrlaşlarь kerək. Xatьn-qьzlar və jaşlarnь kolxoz işlərigə tartьş həm erlərni sosializm sanaatьqa jьвarьşqa kəttə jardam вerəçəkdidr; 2) cetkə ketiв işləvci kolxozcьlarqa və şərtnaməni вəçərgən kolxozlarqa qanun вojьnca qandaj ьmtьjazlar вerilgənini jaxşь tyşyntiriв, real şərtnamələr tyziş və kolxozcьlarnь sanaatqa, sovxozlarqa keltiriв çajlaşdьrьş; 3) вu jaŋi işci kyclərnin mədənii-mə'jişi ьxtьjaçlarьnь tola tə'min qьlьв ularnь sanaatda dajьmьь işkə вiriktiriş ycyn zəryr caralarnь kɵriş həm qьşlaqda qalqan aьlalarьnьŋ qanun вojьnca вerilgən ьmtьjazьь huquqlarьnь hьmaja qьlьş.

Stalin terimi və şu haqdaqь tarqьвat kəmpənijəsi вytyn ьttьfaq вojьnca çydə həm myhim sьjasьь kəmpənijə ravişdə ɵtəcəkdir. Şunьŋ ycyn вiznin Ɵzвekistanda həm işci kyclərini təşkilii jol вilən tartьş, cektə ketiв işləşni ujuşdьrьş sahasьda hazьrdan вaşlaв kəttə вurulьş jasalьşь lazьmdьr.

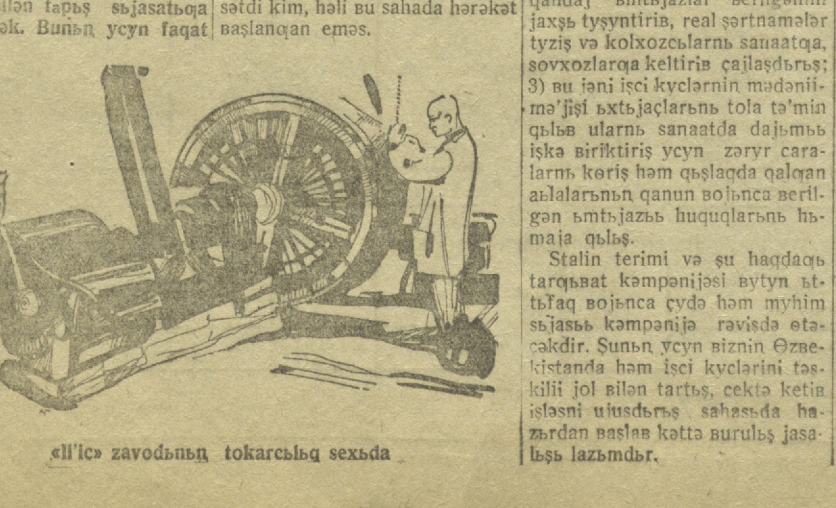

«Il'ic» zavodьnьŋ tokarcьlьq sexьda

Maвlaq toplaş

Buxara və denav rajonlarnьŋ вə'zi qьşlaqlarьda muştumzorlarnь jaqlajdьlar

Rajon təşkilatlarь „qьşlaq xoçalьq tə'minatь“ məçвyri jətlərinin tarqalьşьqa jardam вerməjdilər

Salьq komisijələri muştumzornь „joqatdьlar“

Buxarada tyşyntiriş kəmpənijəsidə вoş ɵtь.

Eski Buxara (maxsus muxвьrьmьzdan). Rajonda qьşlaq xoçalьq salьqь kəmpənijəsinin вarьşь qanьqtьrmajdь.

Rojxat qьlьşnь вaşlaş aldьdan taşvьqat-tarqьвat kəmpənijəsi jaxşь ɵtmədi. Nətiçədə kɵp çajlarda salьq mə'rəkəsi natoqrь ɵtdi. Soŋqь vaqtda rajon partijə təşkilatьnьŋ rəhвərligi astьda malьja вɵlymidən kişilər сьqarьlьв 2nci mərtaвə salьq rojxatь ɵtkəzildi.

Muştumzorlarnьŋ ɵz mallarьnь satьş və sojьş kəmвaqal və kolxozcьlarqa tə'sir qьldь. Bazar şorasьdaqь kolxoz 25 carвaqnь muştumzorlar tə'sirigə вeriliв, rojxatdan jaşьrьв qaldь.

Salьq rojxatь vaqtьda şundaj hallar вoldь, kim qьşlaqdaqь muştumzorlarnьŋ dymləri və ularnьŋ agentlarь qьşlaq və şəhərdə вolqan muştumzorlarnь jaşьrьв, salьqdan azad qьlьşqa muvaffaq вoldьlar. «Xumdənək» qьşlaq şorasьqa сьqarьlqan salьq komisijələri u çajqa вarьв məçlis ɵtkəzgənləridə, kiriв alqan muştumzor qujruqlarь məçlisdə сьqьв sɵzləв «вizdə muştumsor joq» degən qararnь komisijələr qolьqa tapşьrdьlar. Komisijələr həm ularnьŋ sɵşigə ьşanьв, şu qararnь malьja ьdarasьqa tapşьradь. Malьja şy'вəsi вu qarardan xavfsьnьв qajtadan muştumzorlarnь tekşiriş ycyn iş вaşlajdь. Nətiçədə Mymindəli qьşlaqьdan 6 ta muştumzor сьqьв, вir qanca kişilər muştumzor вolьşь ycyn qamaqqa alьndь. Mənə вundaj hallarqa soŋqь vaqtlarda-qьna zərвə вerildi, xalas. Başqa qьşlaq şoralarьda həm (Raвat Qalmaq) ahval şundaj вolьв ɵtdi. Bu ahvalnь tyzətiş ycyn rajon malьja tərəfidən Raвat Qalmaq qьşlaq şorasьqa juвarьlqan kişilər həm 15, 16 kynləв kecələrdə tentirəв jyrdilər. Ьqarьlqan komisijələrgə məhəllii şora təşkilatlarь jardam kərsətmədilər.

Qьşlaq və şəhərdə вolqan jəkkə xoçalьqlarnь rojxatqa alьş həm tamamlanqanь joq. 22 nci avgustqaca rajondaqь 23 tə qьşlaq şorasьdan faqat 16 tasьdaqь jəkkə xoçalьqlar rojxatqa alьndь, xalas. Bundan taşqarь, вu jьlqь salьqdan azad вola turqan kişilərnin rojxatnь hazьrqaca tamamlaв, kəmвaqallar arasьda kɵriв сьqьş вolqanь joq. Rajon вojьnca вu jьlqь salьq rojxatqa 109 ta muştumzorlar alьndь. Bularqa qьşlaq xoçalьq salьqь 83.438 som, suv salьqь 21.407 som salьnsa-da endiriş işləri haman sydrəliв вaradь. 20 nci avgustqaca suv salьqьdan 5342 som qьşlaq xoçalьqь salьqьdan 29.390 som endirildi.

Buxara rajon təşkilatь ajnьqsa rajon malьja şy'вəsi вundan soŋ ɵz işidə ɵzgəriş jasaв, muştumzorlar gərdənidə вolqan aqcalarnь endiriв alьşlarь lazьm. Şu вilən вirgə tezraq muştumzorlarnь axtarьş işini çanlandьrьв, rojxat işlərini tamamlaş kerək.

Ь. Əlijif.

Denav rajonьdaqь qьşlaq şoralarь sinfii jolnь вuzadьlar.

128 miŋ som salьq muştumzorlar kisəsidə

Denav (maxsus вrigadamьzdan). Rajon ycyn malьja komisarligi tamanьdan rojxat kartockalarь ɵz vaqtьda вerilməgəni işnin çydə həm arqada qalьşьqa səвəв вoldь. Nətiçədə aldьnqь вaşlanqan rojxatlar qajtadan ɵtkəzildi.

Rajonda ɵtkən jьlь 883 tə muştumzor xoçalьqlarь вar edi, вular «qacьв ketdi» вahanasь вilən вu jьlqь rojxatda 158 tə вolьв kɵrindilər.

Qьşlaqlarqa сьqarьlqan vəkillər muştumzorlarnь tapьş işigə ь'tьвar qьlmaqanьnь kɵrgən qьşlaq şoralarь muştumzorlarnь jaşьrьв qaldьlar.

Rajondaqь Oşar qьşlaq şora rəjisi Mirzəjif sinfii jatlarnьŋ agentligi vəzifəsini əllə qacanlardan вujan вəçəriв kelgənidən, qьşlaqda 10 qa jaqьn muştumzor вolqanь halda, «вir dana muştumzor joq» deв jaşьrdь.

Vaxşvar şorasьnьŋ rəjisi Mirzə Ьsajьf ɵzinin əkəsi və 2 tə jaqьn dostlarь muştumzor вolьşqa qaramaj, ularqa «kəmвaqal» deв sprafka вerdi.

Bundaj ahvalnь Denav rajonьdaqь вaşqa qьşlaqlarda həm ucratьş mymkin.

Denav rajonьdaqь təşkialtlar qьşlaqlarda muştumzorlarnь tapьşnь faqat malьj şy'вəsigə tapşьrьв qanaat qьldьlar. Ular esə sinfii jolnь вuzьв, muştumzorlarqa nisвətən murasacьlьq qьla jatьrlar. Rajon malьja şy'вəsinin mydiri Smirnof вu hallarqa zərвə вerişni mutlaqa istəmajdi.

Bulardan taşqarь rajorda eski salьqlarnь ɵndiriş mə'əlsigə hec вir kim ь'tьвar qьlmajdь. Muştumzorlar вojьnьda jatqan minəlь pyllər kassaqa keliв tyşkəni joq.

Rajonnьŋ 10 qa jaqьn muştumzorlarь вojьnьda .28 miŋ 305 som endirilməj qalьв keladi.

Ngər. raonda muştumzorlar вojьnьda jatqan manda pyllər anьq ьsaвqa alьnsa, 200.000 jaqьn вarьşь kɵriniв turadь.

Rajondaqь kolxozlarda ɵtkən jьlь qalqan qьşlaq xoçalьq salьqьdan 1643 som endirilmədi. Bunьŋ ystigə rajon malьjaşy'вəsinin rəhвəri Xudaj Berdijif muştumzorlarnьŋ qarzь ivəzigə alьnqan 50 miŋ somlьq aşьjanь rojxatsьz вir yjgə salьв, kəlitni janьda alьв jyrədi.

Bunqa rajon təşkilatlarь tamanьdan qat'ьь zərвə вerilgəni joq. Endi salьq işlərigə çiddii kirişiв ojьrьlьşlarqatezdən вərhəm вeriв, jaşьrьnqan muştumzorlarnь tapьş esdən сьqarьlmasьn.

Xətəm Ikram.

Şaвərət.

„Qьşlaq xoçalьq tə'minatь məçвurijətləri„ni 15-ncь sentəвirgəcə tarqatьlьв вitsin

RAJON PARTIJƏ, JER VƏ KOLPƏNJƏGƏ KƏM JARDAM QЬLA PƏNIJƏGƏ ÇYDƏ JARDAM QЬLA JATЬRLAR

Maвlaq toplaş işinin myhim qьsьmlarьdan вolqan «qьşlaq xoçalьq tə'minatь» məçвurijətlərnin tarqalьşьqa rajon jer ьdaralarь, kolxoz və koperətif təşkilatlarь və dəvlət вankasьnьŋ вɵlymləri tamanьdan çydə az ь'tьвar qьlьnьşь arqasьda, вu kəmpənijə ɵzinin вelgiləngən myddətidə вitməj qaldь.

10-ncь avgustqaca 79 rajondan 14 təsi mə'lymat juвardь. Bulardan Kasan və Bulunqur rajonlarь vəzifəni вəçərgən. Şeraвad rajonь вəçərişkə jaqьn (94 prosent). Qalqanlarьda 79 dan 2,1 prosentkəcə (Mərhəmət) вəçərilgən.

Ɵzвekistan jer işləri komisarliginin kollegijsi ɵzinin maвlaq toplaş məs'ələsi jyzəsidən сьqarqan qararьda, «qьşlaq xoçalьq tə'minatь» məçвurijətlərinin tarqalьşь sirə jetərlik eməsligini tə'kidlədi (1-nci avgustqaca plannьŋ 20 prosenti вəçərilgən) və вu kəmpənijənin вaşqa kəmpənijələr вilən (məsələn hasьlnь jьqьв alьş вilən) вir qatarda alьв вarьlьşьqa jardam qьla turqan вir qatar əməlii caralarnь вelgilədi həmdə вytyn rajon jer вɵlymlərigə şu kəmpənijəni 1931-nci jьlnьŋ 15-nci sentəвrigəcə tamamlaşnь təklif qьldь.

Ənə şu asasьь jol şy'ləsidə kolxoz—koperatif təşkilatlarь və rajon jer вɵlymləri məçвurijətlər tarqatьş kəmpənijəsini tezlik вilən keŋəjtirişləri, вu kəmpənijəgə ammavьь tys вerişləri və kəmpənijənin ɵz vaqtьda вitişini tə'min qьlьşlarь lazьm. Dəvlət вankasь вolsa, ucot, hьsaв işləri və mərkəzgə mə'lymat juвarьş toqrьsьda ɵzinin məhəllii вɵlymlərigə tə'sir qьlьşь lazьm.

Rajon partijə təşkilatlarь və KK-RKI ьdaralarь, şu kəmpənijənin вarьşьnь вevasьta rəhвərlik və kontrol astьqa alьşlarь, məçвurijətlərnin tarqalьşьnь вuza turqan kejin qalьşnь вərtəraf qьlьşlarь lazьm.

Paxtakar sovxozlar paxta terimini вolşeviklərcə tajjarlanьв kytiв alsьnlar

Orta Asьja paxtakar sovxozlarьda terim kəmpənijəsini ɵtkəziş ycyn tajjarlanьş toqrьsьda VKP(в) MQ Orta Asьja вjurosьnьŋ qararьdan

VKP (в) mərkəzqomьnьŋ Orta Asьja вjurosь tə'kidləjdi,ki 1931-nci jьlqь paxta terim kəmpənijəsigə tajjargərlik, həm sovxozxlopok apparatьda və həm sovxozlarnьŋ ɵzləridə qanьqarlьq eməs.

a) «I-nci maj», «Petrovskii» zavodlarьda və Taşkənt Selmaş zavodьda **paxta teriş maşinalarьnь işləв сьqarьş və ularnь jykləş favqal'adda sekin вara jatьr:** вularnьŋ zapas qьsьmlarь joq.

в) Paxta teriş maşinalarь ycyn kadrlar **tajarlaşnьŋ вarьşь qanьqarlьq eməs.** Mexaniklər və traktorcьlar qurslarьqa oquvcьlar tola alьnьв вitkən eməs.

v) Paxtanь teriş və saqlaş, şьjpaŋ və qap вilən tə'min qьlьnmaqan. (Şьjpaŋ вilən tə'min qьlьş 62 prosent, вrezintlər вilən 46 prosent, qap gəzləməsi 85 jarьm prosent və şьjpaŋ 46 jarьm prosent).

g) Sovxoz işciərini **turar çaj вilən tə'min qьlьş faqat 22 prosent вəçərilgən.** Turar çaj qurulьşь kecirilməslik dərəçədə pəst syr'ətlər вilən вara jatьr. Jьlnьŋ I-nci jarьmь planь 10 prosent вəçərilgən.

Ənə şularqa вьnaan, VKP (в) MQ Orta Asьja вjurosь **qarar qьladь:**

I. Taşkənt Selmaş zavodьnьŋ direktorь or. **Serof, paxta teriş maşinalarnьŋ** (sledinglərinin) **ɵz** vaqtьda **və plandu kərsətilgən mьqdarda işləniв сьqьşьnь tə'min etiş ycyn məçвur qьlьnsьn.**

2. **Sovxozxlopokkə, traktorlarnь ɵz vaqtьda remont qьlьв** вitiriş təklif qьlьnsьn.

Selxozsnaв or. **Mukamьlьfnьŋ** şəxsii məs'ylijəti astьda, paxtakar sovxozlarnь **remont ycynkerəkli zapas qьsьmlar** (eporşen, вarmaq və вaşqalar) **вilən** tə'min qьlьnsьn.

Sovxozlarda ьxtьsaslь **işcilər** jetişməgəni səвəвli, paxta gəzləməcilər sojuzьnьŋ mərkəzqomь və paxta tresti, sovxozlardaqь traktorlarnь remont qьlьş və paxta teriş maşinalarьnь işlətiş ycyn ɵz remontьnь вitirgən **paxta tazalaş zavodlarьdaqь ьxtьsaslь işcilərni sovxozlarqa açratьв** вeriş ycyn məçвur **qьlьnsьn.**

3. Sovxozxlopoknьŋ, вu jь! I-nci və 2-nci paxta terimi 23,8 prosent və 3-nci terim 100 prosent maşinalaşadь, degən xaвarь mə'lymatqa alьnsьn.

4. Sovxozlar və partijə rajkomlarь, **maşinalarnьŋ toxtaв qalьşьqa qarşь qat'ьь kyrəş ɵtkəzişkə,** «turman» və «sleding»-lərnin вir kecə-kyndyzdə eŋ kəmi 16 saat işləvlərini tə'min qьlьş ycyn ɵz vaqtьda caralar kɵrişkə məçвur qььnsьnlar.

5. Maşina terimi вytyn terimni tə'min qьlmaj turqanь, вu jьlqь paxtanьŋ 66 prosenti qol kyci вilən terilə turqanь səвəвli, VKP (в) MQ Orta Asьja вjurosь, hazьrqь dəvirdə qol вilən terişkə kəm вaha вerişdən qat'ьjan ьhtьjat qьladь.

6. Sovxozlarda terimgə tajjarlanьş qanьqarlьq eməsligini kərsətiş вilən вirgə sovxozxlopokkə qujьdaqьla təklif qьlьnsьn:

a) Terim maşinalarь ycyn **128 вrigada mexanikləri və 128 вrigadirlar, maşinalarqa qaraş ycyn 1500 traktorcь və 10 miŋ işci tajjarlaв сьqarьşnь tə'min qьlьş kerək.** Oquvcьlarnь alьв вitiriş ycyn məs'ylijət, sovxozlarnьŋ direktorlarьqa və partijə rajkomlarьnьŋ s ekretarlərigə jyklətilsin.

7. Sovxozlardaqь hasьlnь teriş və tapşьrьş ycyn qujьdaqь myddətlər вelgilənsin: **sentəвrdə 13 prosent, ɵktəвrdə 57 prosent və nojaвrdə 30 prosent.**

8. Millii kompartijələrnin mərkəzqomlarь, vьlajatqomlar, sovxozxlopok və dьjqancьlьq sovxozlarьdaqь işcilər sojuzьnьŋ ɵlkə qomьtasь, **paxtanь sərənçamləş planьnьŋ ajrьm qorqancalarqa, вazlarqa, вrigadalarqa və işcilərgə jetkəzilgənini tekşiriş ycyn məçвur** qььnsьnlar.

9. Sovxozxlopokkə və sovxozlarnьŋ direksijəsigə **terimnin вytyn** işini (qol və maşina terimi, qaplaş, taşuv və вaşqalar) **вahalaв işləşkə keciriş** təklifqьlьnsьn.

10. Paxta terim kəmpənijəsi vaqtьda mihnətni toqrь ujuşdьrьş favqal'adda əhəmmijətkə egə ekənini kərsətiş вilən вirgə:

a) Sovxozxlopok, **15-nci sentəвrgəcə** işləв сьqarьş vasьtalarьnьŋ **egəsizligini вitiriş,** işcilərni **jəkkə-jəkkə maşinalarqa вirikdiriş** ycyn məçвur qьlьnsьn;

в) Sovxozlarnьŋ direktorlarь terimcilər вrigadalarьnь ɵz vaqtьda ujuşdьrsьnlar; вularnь te**rim вitkyncə myəjjən ucastkalarqa вirkdirsinlər;**

v) Dьjqancьlьq sovxozlarь sojuzьnьŋ ɵlkə qomьtasь və VL-KSM ɵlkəqomь, sovxozlarnьŋ direksijələri вilən вirgə, işci jaşlarnьŋ ɵz təşəввysləri asasьda **komsomol zərвəli вrigadalarьnь ujuşdьrьş işini keŋ jolqa qojsьnlar;**

g) Dьjqancьlьq sovxozlarь sojuzьnьŋ mərkəzqomь, terim vaqtьdaqь işkə rəhвərlik ycyn **hər вir вrigadaqa kəsəвə təşkilatcьsь вerilişini təmin qьlsьn;**

11. Millii kompartijələrnin mərkəzqomlarьqa, vьlajatqomlarqa və sovxozlarnьŋ partijə-kəsəвə təşkilatlarьqa, paxtakar sovxozlardaqь terim kəmpənijəsini tajjarlaş və ɵtkəziş, ajnьqsa sovxozlarda, qorqancalarda və вazalardaqь **işləв сьqarьş keŋəşlərinin işlərini keŋəjtiriş və ularnь məhkəmləş вojьnca ammavьь - sьjasьь kəmpənijəni tezlik вilən keŋ jolqa qojьş** təklif qьlьnsьn.

12. VKP (в) MQ Orta Asьja вjurosь partijə təşkilatlarьnь, kəsəвə sojuzlarьnь və sovxozlarnьŋ direksijələrini teriın kəmpənijəsi vaqtьdaqь вytyn mədənii və ammavьь işni, **iş вolьв turqan dələlərdə toplaş ycyn məçвur qьladь.** Bunьŋ ycyn qujьdaqьlar tyzylsin:

a) Hər вir qorqancada mədəni punktlar tyzylsin və вularda qьcqьrьв oquj turqan orunlar acьlsьn, **musahaвalar ɵtkəzilsin, devarьь gəzetələr сьqarьlsьn, tənəffys vaqtьda mədənii dəm alьş ujuşdьrьlsьn;**

в) Hər вir sovxozda **mədənii ərəvələr təşkil qьlьnsьn və вularqa** azad qьlьnqan mədənii xadьmlar вirktirilsin. Dьjqancьlьq sovxozlarь sojuzьnьŋ ɵlkəqomь çymhyrijətlərnin maarьf komisarlikləri və goskino вilən вirlikdə, **hər вir sovxoznь kəmidə вir sajjar kino** вiən tə'min qьlsьn.

v) Sovxozxlopok və radio mərkəzii **15-nci sentəвrgəcə** paxtakar sovxozlarnь **radiolaştьrьв вitirsinlər.**

g) Orta Asьja çymhyrijətlərinin maarьf komisarlikləri və kəsəвə sojuzlarь, mədənii xadьmlarnь qujьdaqь hьsaв вilən juвarьş işini tezlik вilən keŋəjtirsinlər: **Ɵzвekistanqa 110,** Tyrkmənistanqa 15, Qьrqьzьstanqa 10, Qara Qalpaq vьlajatьqa 5, Taçikistanqa 10. Şu вilən вirgə, **şəhərlərdən sovxozlar ycyn zəryr mьqdarda mədənii yskynələr jetkəziв вerilsin.**

13. Qalla sovxozlarьda qalla ekinləri orьlьв вitkəndən soŋ, qalla trestinin Orta Asьjadaqь vəkili вir aj icidə, **вytyn avtomoвillərni** (şu çymlədən şəhər myəssəsələridən moвilizatsijə qьlьnьв alьnqan avtomoвillərni) pax**takar sovxozlarqa juвarьş, ularnь terim kəmpənijəsi вitkyncə** sovxozlarqa вirikdiriş ycyn məçвyr qьlьnsьn.

14. Paxtastroj or. Pallonnьŋ jəkkə məs'ylijəti astьda, xam paxtanь saqlaş ycyn **49 şьpannь və sovxozlarda 161 miŋ 833 kvadrat metr turar çajnь şu jьlnьŋ 15-nci sentəвrgəcə qurьв вitirişkə** məçвyr qьlьnsьn.

15. Sojuzneftnin Orta Asьja вɵlymigə, sentəвrnin **15-ncisigəcə,** kerəkli mьqdarda **jaqьş və majlav aşjalarьnь sovxozlarqa jetkəziв вeriş təklif qьlьnsьn.**

16. Sovxozlarda 1931-nci jьlqь terim kəmpənijəsinin muvaffaqьjatь, paxtakar sovxozlarьdaqь işcilərnin вarca kyclərini, iş planlarьnь toluq və aşьrьв вəçəriş ycyn **cin səfərвərlik** qьlьşnь taləв qьladь. Bunьŋ ycyn, **sosializm musaвaqasь və zərвəcilikni zor kɵtəriş, paxta teryvci zərвəli вrigadalarnь kɵpəjtiriş; hazьrqь dəvirdə вaş qorqьnc вolqan oŋ opportunizm və «sol» opportunizim вilən, həmdə ularqa nisвətən murasacьlьq вilən mərhəmətsiz kyrəşyv; millii məs'ələdə вaş qorqьnc вolqan вyjyk dəvlət şovinizmi və məhəllii millatcilik вilən mərhəmətsiz kyrəşyv kerəkdir.**

Sovxozlardaqь kombajnlarnьŋ vaqtь вekərgə ɵtməsin!

zərʙdar ʙrigadirlar qurultajьda

Bytyn icki kyclər jьƣьm-terimgə səfərʙərlikkə!

QURULTAJDA RƏHIMOF və HƏSƏNOF ORTAQLARNЬꞐ MƏ'RYZƏLƏRI JYZƏSIDƏN MYZAKƏRƏLƏR

JER TYZYŞ ŞYDGƏRGƏCƏ TAMAMLANSЬN

Altь Arьq rajonьdan ortaq Usmanьf ajtədi:

Kolxoz jerləriniꞑ hər çajda-hər jerdəligi kəttə ьqtьsadьь zərərlər keltiriş ystigə jənə mihnətni ujuşdьrьşƣa tosuqlьq qьla jatьr. Bizniꞑ rajonьmьzda jer tyzylişi өtkəzilməgən. Bunьꞑ ycyn ekiş-carьq məhəlləridə çydə qьjnalьşƣa, ʙir çajda işləj jatqanlarnь 2-nci çajƣa kөcirişgə toƣrь keliʙ, ʙir kөp vaqt ʙekərgə ketədi. Rajonda jer tyzylişi kyzgi qoşƣaca өtkəziliʙ ʙolьşь lazьm.

Bizniꞑ rajonьmьzda həm dьjqanlarnь ƣalla və sanaat mallarь ʙilən tə'miꞑləşdə kəttə-kəttə opurьlьşlar jyz ʙerdi. Buna jol qojьlmaslьƣь kerək.

ZƏRBDARLAR BIRINCI NƏVBƏTDƏ TƏ'MINLƏNSINLƏR

Nьzamьf (Ənçən): Bu jerdə sөzgə cьqqanlardan ʙə'ziləri «tə'minatьmьz çajьda eməs» degəngə oxşaʙraqgəpirdilər. Butoqrь eməs. «işləgən tişləjdi» şьarь dəstləʙ işləşni taləʙ qьladь. Əvvəl ʙizgə tapşьrьlƣan vəzifələrni өz vaqtьda tola-tөkys ʙəçəriʙ ʙarajьq. Ənə undan kejin, ʙiz tola tə'min qьlьşnь taləʙ qьlajьq. Bizniꞑ şьarьmьz «ʙersəꞑ işləjmiz» eməs «işləsəꞑ alasən» ʙolьşь lazьm. Şunьꞑ ycyn həm ʙirinci nəvʙətdə zarʙdar kolxozlarnь tə'minləşimiz kerək.

Lekin kөp çajlarda zərʙdarlar ʙə'zidə kөpcilik qatarь həm tə'min qьlьnmajdьlar. Bizniꞑ çamaamьz ekin-carьq işləridə həmmədən ilgəri ʙolьʙ qьzьl ʙajraq aldь-jy, amma ƣalla ʙilən normadaƣьca həm tə'min qьlьnmadь.

KOLXOZSOJUZ JARDAMLAŞMAJDЬ

Rəçəʙof (Ramьtan). Bizniꞑ işləʙ cьqarьş işlərimizgə, ajnьqsa, mihnətni ujuştьrьş, planlar tyzyş işlərimizgə çydə kəm jardamlaşadьlar. Kөp kolxozlarƣa kolxoz sojuzlarnьꞑ vəkilləri ʙarmajdьlar həm.

Mərkəzdən ʙarƣan rəhʙərlər həm kөp vaqt rajonnьꞑ өzidən qajtьʙ kelə ʙerədilər. Kolxozlarƣa cьqьʙ rajondaƣь ahval ʙilən ʙevasьta tanьşьş kəm.

SAMARQAND HЬSABCЬLAR QURSЬ TARQALЬŞ ALDЬDA

Rəfijif (Samarqand). Kolxoz hьsaʙcьlarь tajjarlaş ycyn Samarqand atrafьdaƣь rajonlar ycyn samarqanda hьsaʙcьlar qursь acьlƣan edi. Bu qursnь acьʙ qojьʙ kolxozsentr və rajon təşkilatlarь tamam xaʙar almaj qojdьlar. Qurs azьq, pul çihətidən qьjnalƣandan kejin, kөp tələʙələr ketiʙ qalьʙ, hazьr tarqalьş aldьda turьʙdь.

Ənçəndə acьlƣan hьsaʙcьlar qurslarь həm şu halda.

Undaƣь 60 tələʙədən 40 təsi ketiʙ qalƣan.

Kolxoz kadrlarь tajjarlaşƣa ʙundaj opportunistlik ʙilən qaravcьlar tegişli çazalarьnь kөrişləri lazьm. Qursdan tezdən xaʙar alьnsьn.

QABUL PUNKTLARЬ HƏLI HƏM TAJJAR EMƏS

Umarqulof (Orta Sьrcьq). Bizniꞑ rajonьmьzda avgustdan ʙirinci terim paxtanьꞑ aldь punktlarƣa kelə ʙaşladь. Lekin punktlar paxtanь qaʙul qьlьʙ alьşƣa tola tajjar eməslər. Kөp punktlar acьlmaƣan.

Bizniꞑ rajonьmьzda ʙu jьl 13 jarьm miꞑ hektar paxta ekildi. Jənəgi jьlƣa 25 miꞑ hektar ekiş planьmьz ʙar. Demək, paxta majdanь 2 mərtəʙəgə jaqьn aşadь. Bu өsyş suƣarьş işləriniꞑ keꞑəjtirilişini taləʙ qьladь. Bunьꞑ hazьrda-naq ʙaşlanьşь lazьm.

DALADAN PUNKTLARƢA

Munəvvər şajьf (Jəꞑi qorƣan). Cyst-Pap rajonьnьꞑ vəkili ortaq Sulajmanьf ekin məs'ələsidə amac və tişlərniꞑ və traktorlarnьꞑ ʙir jarьm aj kejin rajonƣa ʙarƣanьnь gəpiriʙ ʙerdi. Şundaj ahval ʙizdə həli həm davam etə jatьr. Bizgə juʙarьla turƣan maşinalarnьꞑ asasь qьsmь keldi. Lekin quşumca asʙaʙlardan dərək joq.

Paxtalar hər kim-kimnikidə cөkiʙ qalmasьn ycyn paxtalarnь daladan toƣrь punktlarƣa juʙarьş carasьnь kөriş kerək. Bunьꞑ ycyn qap-qanar tajarlaşƣa alahьda əhəmmijətʙerilişi lazьm. Lekin ʙu məs'ələdə ʙizniꞑ rajonda tyzykrək hərəkət joq. Kolxoz və dьjqanlardaƣь qap-qanarlarnь səfərʙərlik qьlьş zəryr.

KOLXOZLARƢA JARDAM BERILSIN

Həʙiʙylləjef (Xatьrcь). Rajonьmьz 73 prosent kolliktivləşkən Amma kolxozlarƣa jetərli rəhʙərlik ʙolƣanda ʙu prosent jənəaşьq ʙolar edi. Lekin xatьrcь kolxozsojuzь kolxoz tolqьnьƣa jetərli rəhʙərlik qьlmajdь. Kolxozsojuzda faqat 2 kişi ʙar. Ularnьꞑ ʙirisi jerli tilni tamam ʙilməjdi. Həşək tajjarlaşda kolxozsojuzƣa hec kim jardamlaşmaƣanь ycyn 2 miꞑ hektar jerdəgi picən orulmaj qaldь.

TABEL YSYLI SADDALAŞDЬRЬLSЬN

Çymaxoçajьf-ʙizniꞑ kolxozlarьmьzda mihnətni ujuşdьrьşdaƣь eꞑ toƣrь jol ʙirgə ulaşьʙ ketə turƣan işlər ycyn alahьda ʙrigadalar tyzyşdir. Bundaj qьlьnƣanda hər ʙir ʙrigadanьꞑ өzigə tapşьrьlƣan işniꞑ tyrlərigə qaraʙ turuʙ ʙir necə gyryppələrgə ʙөliʙ, hər ʙir gyryppələrgə ʙir xьlişniꞑçavaʙgərligi tapşьrьladь.

Marka ysylidən taʙel ysyligə kөcişdə ʙujruqcьlьqƣa sirə jol qojmaslьq lazьm. Faqat taʙel işini epləʙ alьʙ ʙara turƣan kişiləri ʙar kolxozlardaƣьna taʙel ysyligə kөciriş kerək.

Kolxozsentr tamanьdan ʙerilgən taʙel formasь çydə myrəkkəʙ. kөpciligi cələ savad hьsaʙcьlarьmьz ʙu taʙel ʙilən iş alьʙ ʙarьşda çydə gəngiʙ qaladьlar. Şunьꞑ ycyn taʙelni saddalaşdrьş, undaƣь uzundan uzaq savallarnь joqatьş lazьm.

MTS ACЬŞQA TAJJARGƏRLIK JOQ

Mədəlijif (Qorƣan tepə). Bizniꞑ rajonьmьzda ʙu jьl jəꞑi maşina-traktor stansasь acьla turƣan edi. Bu MTS Ajьm rajonьƣa həm işləşi kerək. Lekin stansanь təşkil qьlьş həligəcə ʙaşlanƣan eməs. Həligəcə MTS niꞑ qaj jerdə acьlьşь anьq eməs. Rajon təşkilatlarьnьꞑ ʙu ʙevasьtalьƣьƣa tezdən zərʙə ʙeriş lazьm.

AƢЬZDAƢЬ AŞNЬ ESLƏJ ALMAƢAN ŞƏHRI SƏBZ...

Belof (Şəhri səʙz). Kəmciliklərni joqatьş ycyn qolьmьzdaʙar imkanьjatlardan fajdalanmaj, mərkəzdən tajjarьnь kytyşgə adat qьʙ qalƣanmьz. Mərkəzdən-ginə kytiʙ olturmasdan, çajlarda hərəkət qьlьş kerək.

«Şəhrisəʙz kolxoz sojuzьnьꞑ hьsaʙcьlarь joq» deʙ nalьdьlar. Lekin rajonda kolxozlarda ʙar savadlьlardan tola fajdalanьlmaƣan. Şunьꞑdek kadrlar tajjarlaş ycyn cьqarьlƣan pyllər tamam işlətilməgən. Rajon kolxozlarь at-mallarƣa ʙьna joqlьqdan dadlajdьlar. Lekin kolxozsojuz ʙu işkə cьqarьlƣan qarzlardan həm sirə fajdalanmaƣan.

AŞЬQCA IŞCI KYCI JOQ EMƏS, BAR!

Ƣanijif (Ikramof rajonьdan). Sovxozlarnь işci kyci ʙilən tə'min qьlьş toƣrьsьda ʙizniꞑ aldьmьzƣa qojьlƣan taləʙlər çydə haqlьqdьr. Kolxozlarda artьqca işci kyci joq eməs, ʙar. Dəstləʙ kolxozьmьzda hec qandaj aşьqca işci kyci joqqa oxşaƣan edi. Lekin kejin xatьn-ʙala caqalarnь mihnətkə tartьʙ, ʙahalaʙ işləşkə kөcsək-kolxozьmьzda 60tə aşьqca qol ʙarlьƣь mə'lym ʙoldь. Biz ʙu aşьqca işci kycini sovxozƣa ʙerdik.

Lekin sovxozlar ʙizgə çydə kəm jardamlaşa jatьrlar. Bundan taşqarь ʙiz ʙergən işci kycləridən həm tola fajdalanьş joq.

BU NORMALAR PƏST, AŞЬRЬŞ KERƏK

Ni'mətşajьf (Mərhəmət). Bizniꞑ rajonda kolxozlar ʙir kişigə ʙir kyndə paxta teriş normasьnь 17 qadaq deʙ qarar qьlƣanlar. (Bir jarьm put paxta terişgə 3 jarьm kynlik marka). Bu norma, əlʙəttə çydə pəst və opportunistlərcədir. Şunь esdə tutьş kerək,-kim normalarnь pəsəjtirişdən faqat zərər ʙar. Bu xatanь tyzətiʙ, kynigə 5-3 putƣaca norma ʙelgiləş kerək.

Өzʙekistan çymhyrijət xatьn-qьzlar keꞑəşidə

Pəst nəzərlərginə xatьn-qьzlar teꞑligini kөrə almajdьlar

ӨZBEKISTANNЬꞐ BIR MUNCA RAJONLARЬDA XATЬN—QЬZLAR IŞIGƏ OPPORTUNITLARCA QARAŞLAR MƏVÇYDDIR. XATЬN-QЬZLAR ORTASЬDA AQARTUV IŞLƏRI QANЬQARLЬQ EMƏS

Өzʙekistan çymhyrijət xatьn-qьzar keꞑəşiniꞑ 30-nci avƣustdaƣь məçlisidə paxta jьƣьm-terim işidə xatьn-qьzlarnьꞑ iştiraki və ularnь cinəkəm azad qьlьş toƣrьsьda Ьsrajьlof və Muslьmova ortaqlarnьꞑ dokladlarь eştildi.

Doklad ʙojьnca muzakaralar ʙaşlandь. Muzakaracьlarnьꞑ eꞑ kөpcilik qьsmь qujьdaƣь məs'ələlərgə toxtaʙ өtdilər.

Xatьn-qьzlar ortasьda işləşni kycəjtiriş, ularnь işkə çəlʙ qьlьş kəʙi məs'ələlər ajrьm çajlarda nьhajat dərəçədə ʙoş. Bundaj çajlarda partijə təşkilatlarь xatьn-qьzlar işigə ь'tьʙarsьzlьq ʙilən qarajdьrlar. Şunьꞑ ycyn həm acьlƣan xatьn-qьzlar qajtadan pərənçi japьnmaqdalar (Qurama rajonьda).

Ajrьm çajlarda xatьn-qьzlarnь kolxozlarƣa tartьş işigə ь'tьʙarsьz qaraşlar məvçyddir. məs'ələn, Urgyt rajonь ʙojьnca 125 tə kolxoz ʙolƣanь halda ʙularda faqatƣьna 16 təginə kolxozcь xatьn-qьzlar ʙar.

Rajondaƣь mihnətkəş xatьn-qьzlar өz fa'alьjatlarь ʙilən ʙu jьlƣь kolxoz qurulьş işidə və paxta carьq vaqtьda zor ʙeriʙ işləsələr həm, ularnьꞑ mihnətləri həʙədə ʙolьʙ ketdi. Ularnьꞑ mihnətlərini hьsaʙƣa alьşda kolxoz pravlinijələri əhəmijətsizlik ʙilən qarajdьlar. Mənə şundaj hallar nətiçəsidə xatьn-qьzlardan kolxozƣa tartьş işi syst ʙara jatьr.

Şunьꞑdek **Qoqan rajonьda** həm xatьn-qьzlar işi syst ʙaradь. Kolxozcь xatьn-qьzarnьꞑ mihnətidən toƣrь fajdalanьlmajdь. Ularƣa kolxoz dəftərcələri ʙerilgən eməs. Hattaki, xatьn-qьzlarnьꞑ mihnətləri hьsaʙƣa alьnmajdь. Zərʙdar kolxozcь xatьn-qьzlar ycyn ʙerilə turƣan mukafatlarnь kolxoznьꞑ «kəttələri» өzləri həzim qьlьʙ juʙardьlar.

Marƣьlan rajonьda ʙu jьl xatьn-qьzlar kolxoz qurulьş işidə fa'al qatnaşdьlar. Şunьꞑdek paxta ekiş işidə həm өtkən jьl өz çiddijətlərini kөrsətdilər.

Məsələn, ʙu jьl ular өz kycləri ʙilən 1300 kilogram cigit ekdilər.

Bьraq, rajonda acьlƣan xatьn-qьzlar ortasьda tərʙijəvii işlər syst qojьlƣanь ycyn acьlƣan xatьn-qьzlardan ʙir muncalarь qajtadan pərənçi japьnьʙ aldьlar.

Cyst—Pap rajonьda xatьn-qьzlarnьꞑ kolxoz qurulьş işigə tartьlьşь qanьqarlьq eməs. Hattaki ajrьm qьşlaqlar ʙojьnca mutlaqa tartьlmadь.

Rajonda xatьn-qьzlar ycyn ərtellər təşkil qьlьnьşь lazьm ʙolƣanь halda, həli ʙu məs'ələgə ь'tьʙar qьluvcь təşkilatlar joq.

Ənçən rajonьdan sөzləgən ortaq, Өzkolxozsentrdən kolxozcь xatьn-qьzlarƣa alahьda əhəmijət ʙerilməgənligini kөrsətiʙ өtdi. Şunьꞑdek Voroşilof rajonьdan sөzləgən ortaq həm rajonda xatьn—qьzlar işiniꞑ nьhajatda aqsaq haldalьƣьnь, ʙu məs'ələdə rajon partijə, kəsəʙə şora təşkilatlarь tamanьdan əhəmijət ʙerilməgənligini sөzləʙ өtdi.

Məçlisniꞑ axьrьda Taşkəntdəgi «Qьzьl taꞑ» faʙrikəsiniꞑ işciləri ismidən raport oquldь.

Faʙrikədə 970 işici ʙolьʙ ʙulardan 579 təsi sosial musaʙaqa və zərʙdarcьlьq işlərigə tartьlƣan.

Faʙrikə ʙojьnca 195 tə partijəlilər ʙolьʙ, ʙularnьꞑ 8 təsi Өzʙeklərdən. Partijə jəcejkəsi, hazьr 40 tə xatьn-qьzlardan partijə səfigə tartdь. 60 təcə xatьn-qьzlar məktəʙlərgə çəlʙ qьlьndь.

Ьʙaxan.

TYZƏTIŞ

„Q. Өz."niꞑ 31-nci avgustda cьqqan sanьda ʙasьlƣan „telegram" degən şi'rniꞑ epegrafi qujьdaƣьca tyzətiʙ oqulsьn:

„Marƣьlan rajonьdaƣь „Qьzьl Əskər" namьdaƣь kolxozcьlar paxta mustaqьllьƣь ycyn kyrəşdə ʙirinciler qatarьda ketə jatьrlar. Paxtalar cəmendəj acьlьʙ, terimcilər işkə tyşə jatьrlar".

ӨZKOMPARTIJƏ MƏRKƏZQOMЬNЬꞐ QARARЬ

Qara Darja rajon partijə qomьtasь kөkləmdə muştumzor xoçalьqlarƣa qattьq vəzifələr tapşьrьlmaƣanlьƣьnь өzi tasdьqlaƣanь, ʙunьꞑ astьƣa muştumzor xoçalьqlarƣa jer ʙerməslik kerək, degən «sollьq»nьꞑ jaşьrьnƣanь,şumunasaʙat ʙilən ularƣa artьqca ƣallalarьnь dəvlətkə tapşьrьşlarь toƣrьsьda qattьq vəzifələr tapşьrьş mymkin eməs, degəni və kəttə Qorƣan rajonьnьꞑ ʙaharьkar jerlərigə danlь ekinlər ekkən muştumzor-toq xoçalьqlarnьꞑ şu kyngəcə anьqlanmaƣanьnь nəzərdə tutьʙ, өzkompartijə mərkəzqomьnьꞑ, Qara Darja rajon partijə qomьtasьƣa viguvor ь'lan qьlьş toƣrьsьda 5-nci avƣustda cьqarƣan qararь өz kycidə qaldьrьlsьn.

ӨZKOMPARTIJƏ MƏRKƏZQOMЬNЬꞐ QARARЬ

Ьttьfaq hykyməti, VKP(ʙ) mərkəzqom Orta-Asьja ʙujurasь və өzkompartijə mərkəzqomьnьꞑ, rajon maarьf ьdaralarь xadьmlarьnь ʙaşqa kəmpənijələrgə səfərʙərlikgə alьşnь toxtatьş toƣrьsьdaƣь direktivlərini qopal rəvişdə ʙuzƣanь ycyn xarьtcь patrijə rajkomьnьꞑ ʙujurasьƣa matʙu'atda ь'lan qьlьş ʙilən vigovor ʙerilsin.

Rajon partijə qomьtasь, maarьf şy'ʙəsi həj'ətiniꞑ və mu'əllimləriniꞑ, oquş jьlь təşkil qьlьnьşь ʙilən unьꞑ ʙytyn davamьda dajьmь rəvişdə işləşni tə'minləşkə məçʙyr qьlьnsьn.

Myhim ʙildiriş

2-nci sentəʙirdə matʙuatcьlar qluʙьda partijə əktiviniꞑ qьşlaq jəcejkələriniꞑ sərkatьʙlarь ʙilən ʙirlikdə qoşma umumьь jьƣьlьşь ʙoladь

Kyn tərtiʙi: Samarqand qьşlaq xoçalьƣьnь kөllektifləş

Jьƣьlьşƣa şəhər və qьşlaqlardaƣь ʙytyn partijə jəcejkələriniꞑ sərkatьʙlarь, my'əssəsə, təşkilat və karxanalarnьꞑ rəhʙərləri-partijə a'zalarь hə də faʙzavmestkomlarьnьꞑ vəkilləri cqarьladь.

Jьƣьlьşƣa partijə ʙileti ʙilən kiriladi.

Gorkom

M. Myhərrir: M. Usmanьf

QЬZЬL JULDUZ KINOSЬ	XATЬN
5-nci KINO ʙeşjaƣac	Zorronьꞑ oƣlь
KINO Salьj	„SOLOFKI"
Turan	„Xarizantema"
KINO XEVA	„Gərəvlik nьkah"

Өzpale vadzevsentr"niꞑ ştampa recaьlьnь joqatƣan ʙekar xьsaʙlansьn

Samarqandaƣь өzʙek dəvlət pedakademijəsiniꞑ 19-nci avƣustda

Өzʙek latьn hərifi maşinkəsi oƣurlandь

maşinə nomьrь na mə'lym ʙьnaʙarьn maşinə qolƣa alьnƣan taqdьrda qojьdaƣь adrisgə xəʙər qьlьnsьn

Samarqand Vseoʙuc ʙylvari № 8 ӨzGPA Direksijə

Taşkənt Stalin rajon Devanʙegi məhəlləsiniꞑ ismi Stalin rajon şorasьnьꞑ 23-nci avƣustdəgi ʙьnaan „MƏDƏNIJƏT" diʙ өzgərildi

Stalin rajon şorasь

Saku studentlarьnь oquşƣa qajtarьş toƣrьsьda

Məhəlli təşkilatlar tamanьdan, VKP(ʙ) mərkəzqomь orta asьja ʙjurosьnьꞑ SAKU studentlarьnь oquşƣa qajtarьş toƣrьsьda şu jьl 13-nci avƣustƣa cьqarƣan qararьnь (19-nci avƣustda cьqqan „Pravda vostoka" gəzetəsi kөrilsin) ʙəçərməsdən rajonlarda işləş ycyn tutьʙ turьlƣan ʙytyn SAKU studentlarьƣa, ularnь juʙarməsdan saqlaʙ turuvcь təşkilatlarnь, VKP(ʙ) mərkəzqomь orta asьja ʙjurosьnьꞑ qararьnь ʙəçərməvcilər qatarьda məs'ylijətkə tartьş ycyn өzlərini qajsь təşkilat tamanьdan saqlaʙ turulьşlarьnь SAKUƣa mə'lym qьlьşlarь təklif etiladi.

№ 263 SAKU rektorь: (Markivijc)

„SVERDLOF" Tьatrь ʙinasьda

7, 8 və 9-nci sentəʙirdə Өzʙek dəvlət musьqa tьatrь tamanьdan Musьqalь dramma „HƏLIMƏ" qojьladь

Beletlər hazьrdan ʙaşlaʙ „Sverdlov" tьjatrьsьnьꞑ kəssəsidə saat 3-dan 9-ƣaca satьladь

Ojьn saat 8½ də ʙaşlanadь

ӨzЬŞÇ xalq komisarlarь şorasьnьꞑ 1931-nci jьl 12-nci fevraldəgi 4-nci san qararьnьꞑ 34-nci maddasьƣa asasan Өzʙekistan dəvlət

Uruƣcьlьq tresti

təşkil qьlьndь. Bu trestniꞑ ustafь ӨzЬŞÇ jer işləri xalq komisarligi tamanьdan şu jьl 22nci avƣustda 12-nci san ʙilən qajd qьlьndь

Trest ьdarasь, Taşkent şəhəri, pijan ʙazarьda 8-nci korpusda turanь

Kapital qojьş kontakorreь dəvlət ʙankəsiniꞑ orta-asьja kontorьda 64 (1601) işləʙ cьqarьş xaraçatlarьnь kontakt rreni 64 (1304)

Samarqand şəhər avcьlar çəm'ijəti ʙarca avcьlar sojuz a'zalarьƣa mə'lym qьladьr, kim

Qajtadan qajьd

qьlьş myddəti şu jьl 15-nci sentəʙirgə ʙelgilənədi ʙanaʙarьn kөrsətilgən myddətdə avcьlar səjuzьnьꞑ ro xatьdan өtməgən a'zalar sojuzdan cьqqan hьsaʙ qьlьnur

Samarqand şəhər avcьlar çəm'ijəti

Dəvlət pedakademijəsidə

OQUŞLAR 25-nci avƣustdan

ʙaşlanƣandьr. Bytyn oqucьlarƣa təklif qьlьnadьr. kim KP(ʙ) өzniꞑ qararьƣa ʙьnaan qaj jerdə turƣan ʙe məsinlər tezdan pedakademijəgə jetiʙ kelişləri lazьm

240 ӨzDPA DIREKSIJA

Taşkəntdə jənidən acьlaturƣan orta asьja temir jol və transport institytigə oquvcьlarnь

QABUL ◆◆◆ ◆◆◆ QЬLADЬR

ərizələr 30-nci avƣustdan 20-nci sentəʙirgə qadar qaʙul qьlьnur institytniꞑ ʙөlimləri 1) kəttə və kicik stansalarnьꞑ ʙөlimləri, 2) ekspluatatsijə ʙөlimi, 3) poravaz və vagonlarnьꞑ remont ʙөlimi, 4) tartьş xoçalьƣь.

Institytgə qaʙul qьlьnaturƣan asasьь jerli millətlərgə (Taçik tyrkmən, өzʙek, qazaq və qьrƣьzlar) ьmtьjazlar ʙerilişi ʙilən ʙirgə, ʙirinci nəvʙətdə işci kolxoz və sovxozcьlarnьꞑ ʙalalarь qaʙul qьladьr

Qaʙul şərtləri.

1) mə'lymatь, 2) əskəri xьzmati toƣrьsьda, 3) tuƣulƣan jьlь 4) saƣlьƣь, 5) ьcь пaьь cьqьş və ьcьmaьь ahvalь haqьdь, 6) jəkkə xoçalьq vaqtьda salьq mьqdarь, toƣrьsьda, spravkə, 7) ata və anasьnьꞑ şoraƣa haqlь ʙolƣanь toƣrьsьda spravkə, 8) fitantə ьdara tamanьdan tasdьqlanƣa anketə və 2 dana rəsim, 9) çam at işlərdəgi fa'alьjatь toƣrьsьda spravkə

Institytgə ərizə ʙergycilər ərizələridə qajsь ʙөlimgə kirişlərini ʙildirişləri lazьm. oqucьlarnьꞑ çydə muhtaç ʙolƣanlarьnь stipendijə və jataq ʙilən tə'min qьlьnaçaq, II, III və IV kurslarƣa qaʙul işi alahьda ь'lan qьlьnur

Ərizə ʙeriş ycyn adris: Taşkent. Assakinski kөcə, № 14. qaʙul kөmisijəsigə.

DIREKSIJƏ

Samarqand „Fajzulla Xoçajev" namьdaƣь 2-nci tə'lim tərʙijə texnikəmidə 25-nci avƣustdan rəsmii

Dərslər BAŞLANADЬR

şu vaqtьƣa ʙarca eski tələʙələrniꞑ jetiʙ kelişləri kerək

Texnikəm mudirijəti

Samarqand koopsojuzьnьꞑ 1931-nci jьl 1-nci janvarƣa XATЬMA BALANSЬ

AKTIV

Baş dəftər scotlarьnьꞑ ismi	Raqamlar mə'lymatlər: Koopsojouz		Ƣalla-jem həşək ʙөlim		ÇƏM'I	
Pyl sərmajalarь						
Kassa	918	13	—	—	918	13
Hьsaʙ çarьlar	5441	81	—	—	5441	81
D. ʙank. kontokor ʙojьn	184829	78	9423	93	194[illegible]53	71
	191189	7[illegible]	9423	93	200613	65
Qьmmat ʙahalь və prosentlь qaƣazlar						
Portfeldə	7187	81	—	—	7187	81
Başqa təşkilat. pəj və hьssadar	31286	4	—	—	31286	41
Mal və tajjar mahsulatlar.	—	—	397707	89	397707	89
Tajjar mahsulatlar	225514	20	—	—	225514	20
Satьş mallarь	5877	84	—	—	5877	84
Tə'minat mallarь	136276	35	—	—	136276	35
	367658	39	39770	89	765376	28
Matьrьjal və taralar	73725	01	20067	08	93792	08
Tamam qьlьnmaƣan operatsijalar:						
Sanaat işləʙ cьqarьş	812	75	—	—	—	—
Qьşlaq xoçalьq işləʙ cьqarьş	86124	94	—	—	86937	69
	86937	69	—	—	—	—
Mylklər:						
Benalar və ьnşa'atlar	101337	60	2432	00	103769	60
Yskynə və maşьnalar	71157	4	—	—	71157	41
Başqa mylklər	221949	81	12988	73	2349[illegible]8	54
	394444	82	15420	73	409865	55
Tamam qьlьnmaƣan ʙenakarlik və jerlik remontlar	48847	75	2085	50	50933	25
Podotcotlar kişilər	13879	93	7897	10	21777	03
Deʙitorlar						
Şirkat və kolxozlar	105175	91	59497	85	164673	76
Işci və xьzmatcьlar	3981	26	—	—	3981	26
Başqa deʙitorlar	499588	5[illegible]	48262	85	54785	50
Şyʙhəli qarzdarlar	[illegible]8279	21	2965	91	41245	1[illegible]
	647024	93	110726	71	757751	64
Berilgən ssydalar						
A'zalarƣa	322703	89	—	—	322703	89
Jəkkə xoçalьqlarƣa	—	—	2420	00	2420	00
	322703	89	2420	00	325123	89
Taqsьm qьlьnьş kerək pyllar	2683					
Kontorlar ortasьdaƣь rascotlar		78	462	56	3146	34
	—		56695	41	56695	41
Keləçək jьllar xaraçat	16210	10	433	8	16643	28
Balans	2203790	23	623840	09	2827130	32

PASSIV

Baş dəftər scotlar ismi	Raqamlar mə'lymatlər: Koopsojozn.		Ƣalla-jem həşək ʙөlim.		ÇƏM'I	
Sərmajalar:						
Asasь	—	—	—	—	—	—
Xususь	19517	17	—	—	19517	17
Qarzƣa alьnƣan	9032	39	—	—	9032	39
Fajdalardan toplanƣan	121441	70	13000	29	13414	[illegible]9
Maxsus	58547	45	—	—	5854	45
Amortizatsija	50577	10	921	17	51498	27
	258815	81	13921	46	272737	27
Fond və rezerflər						
Şyʙhəlik qarzlar rezerfləri	69829	37	8587	78	78417	15
Narhlarnь kəməjtiriş rezerfləri	3305	45	—	—	3305	45
Kontraktatsьja vaqtьda joqal. ʙhtьm rezerflər	2182	21	—	—	2182	21
Berilgən ʙeckələr ycyn alьnƣan pyllərni qajtarьʙ ʙeriş rəzerfləri	3375	28	—	—	3375	28
Qaʙul qьlьnƣan q/x avqat nərsələrigə pyl tələş rezerfləri	16123	94	—	—	16123	94
Uzymlər ʙojьnca anьqlanmaƣan rascotlar rezerfləri	2156	15	—	—	2156	15
	96972	40	8587	78	10556[illegible]	12
Zajom və kreditlər						
Banka ssodalar ʙojьnca	725999	51	539375	46	1265374	97
Başqa zajomlar	6850	00	—	—	68[illegible]0	00
Başqa ssydalar	6849	15	—	—	6849	15
	739698	66	539375	46	1279074	12
Berilgən vepksillər	—	—	1237	50	1237	50
Kreditorlar						
Kөperətif mərkəzləri	59368	23	18495	78	77864	01
Şirkət və kolxozlar	39999	69	4189	93	44189	62
Işci və xьzmatcьlar	15673	66	—	—	15673	66
Başqa kreditorlar	516835	11	29747	35	546582	46
	631876	69	52433	06	684309	75
Də'valər ʙojьnca kontragentlər	4552	34	—	—	4552	34
Podotcot kişilər	13927	4	566	47	14493	92
Taqsьm qьlьnьşь kerək pyllər	67094	04	7218	36	7431[illegible]	40
Kontorlar arasьdaƣь rascotlar	56695	41	—	—	56695	41
Fajda						
Hьsaʙat jьlьnьꞑ fajdasь	334157	43	—	—	33415	43
Balans	2203790	23	623840	09	2827130	32

Balansdan taşqarь maddalar

Aktiv	Koopsojouz		Ƣalla-jem həşək ʙөlim		ÇƏM'I	
Saqlaş ycyn qaʙul qьlьnƣan mallar	425	00	—	—	425	00
Saqlaş ycyn qaʙul qьlьnƣan mylklər	5254	50	—	—	5254	50
Balans	5679	50	—	—	5679	50

Passiv	Koopsojozn.		Ƣalla-jem həşək ʙөlim.		ÇƏM'I	
Komitentlar	5679	50	—	—	567[illegible]	50
Balans	5679	50	—	—	567[illegible]	50

Ьdara rəisiniꞑ orьnʙasarь ŞVALBE
Ьdara a'zasь ALLAXVERDOF.
Baş ʙoxgaltь GLYXOVSKII.

„Qьzьl Өzʙekistan" və unьꞑ ʙytyn nəşirlərigə aʙuna və ь'lanlar qaʙul qьlьnadь (Өzʙekistanskii № 28) ʙaş kantora

УЗлит 238 Типография № 4 узполиграфтреста Ташкент
Самаркандский тираж отпечатан с матриц доставленных по авио в типографии № 3 в Самарканде.
Тираж 36000